

SĄD NAJWYŻSZY

Rzeczypospolitej Polskiej

Kolegium Sądu Najwyższego

UCHWAŁA Nr 1/07/2022

Kolegium Sądu Najwyższego

z dnia 12 lipca 2022 r.

**w sprawie zaopiniowania projektu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej -
Regulamin Sądu Najwyższego**

Na podstawie art. 22 § 2 pkt 1 w związku z art. 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1904 oraz z 2022 r. poz. 480 i 1259) uchwała się, co następuje:

§ 1.

Opiniuje się pozytywnie projekt rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej - Regulamin Sądu Najwyższego w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Kolegium Sądu Najwyższego

dr hab. Małgorzata Manowska

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	78727.147317.82810
Nazwa dokumentu	UCHWAŁA Nr 1_07_2022.pdf
Tytuł dokumentu	UCHWAŁA Nr 1_07_2022
Sygnatura dokumentu	KPP V.001.5.2022
Data dokumentu	12.07.2022 19:58:56
Skrót dokumentu	BCE67572D7CA6D1B9F191E3BC94C12629 BF105A8
Wersja dokumentu	1.3
Data podpisu	12.07.2022
Podpisane przez	Małgorzata Manowska; SN Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego karta
	EZD 3.108.84.84.
Data wydruku:	13.07.2022 09:36:30
Autor wydruku:	Dyndul Joanna

KANCELARIA PREZYDENTA
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

SEKRETARZ STANU
Małgorzata Paprocka

BPU.076.13.2.2022

Warszawa, dnia 5 lipca 2022 r.

Pani
Małgorzata Manowska
Pierwszy Prezes
Sądu Najwyższego

Szanowni Pani Prezes,

W załączeniu przesyłam projekt rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej – Regulamin Sądu Najwyższego, zwracając się z uprzejmą prośbą o przedstawienie opinii Kolegium Sądu Najwyższego odnośnie rozwiązań zawartych w załączonym projekcie, o której mowa w art. 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1904 oraz z 2022 r. poz. 480 i 1259).

Jednocześnie z uwagi na wyznaczony na dzień 15 lipca 2022 r. termin wejścia w życie projektowanego rozporządzenia, uprzejmie proszę o potraktowanie sprawy jako pilnej.

Z szacunkiem,
Małgorzata Paprocka

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1904 oraz z 2022 r. poz. 480 i 1259), zwanej dalej „ustawą”, w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1259). Zgodnie z tym przepisem, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, po zasięgnięciu opinii Kolegium Sądu Najwyższego, określi, w drodze rozporządzenia, regulamin Sądu Najwyższego, w którym ustali liczbę stanowisk sędziego Sądu Najwyższego w izbach, o których mowa w art. 3 pkt 1-4 ustawy, nie mniejszą niż 120, w tym ich liczbę w poszczególnych izbach, o których mowa w art. 3 pkt 1-4 ustawy, wewnętrzną organizację Sądu Najwyższego, zasady wewnętrznego postępowania oraz szczegółowy zakres i sposób wykonywania czynności przez asystentów sędziego, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnego funkcjonowania Sądu Najwyższego, jego izb i organów, specyfikę postępowań prowadzonych przed Sądem Najwyższym, w tym postępowań dyscyplinarnych, oraz liczbę i rodzaj rozpoznawanych spraw.

Niniejsze rozporządzenie wykonuje upoważnienie zawarte w art. 4 ustawy. Rozporządzenie w poszczególnych rozdziałach określa liczbę stanowisk sędziego Sądu Najwyższego, w tym liczbę stanowisk sędziego w Izbie Cywilnej, Izbie Karnej, Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oraz Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych, wewnętrzną organizację Sądu Najwyższego, zasady wewnętrznego postępowania oraz szczegółowy zakres i sposób wykonania czynności przez asystentów sędziego.

Zgodnie z upoważnieniem ustawowym, liczba stanowisk sędziego w Sądzie Najwyższym, ustalona przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, nie może być niższa niż 120. Analiza dotychczasowej liczebności Sądu Najwyższego pozwoliła na ustalenie, że całkowita liczba stanowisk sędziów Sądu Najwyższego, tak jak dotychczas, powinna wynosić 125.

W rozdziale 2 projektu rozporządzenia uregulowano działalność Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, uszczegóławiając jego uprawnienia wynikające z ustawy. Zgodnie z przepisem § 3, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego kieruje pracami Sądu Najwyższego i reprezentuje Sąd Najwyższy na zewnątrz, zapewnia warunki sprawnego rozpoznawania spraw i równomiernego obciążenia sędziów sprawami, wykonuje czynności z zakresu administracji sądowej oraz sprawuje ogólny nadzór nad działalnością administracyjną Sądu Najwyższego.

Zwrócenia uwagi wymaga odejście przez ustawodawcę od przyznania izbie właściwej w Sądzie Najwyższym do spraw dyscyplinarnych autonomii funkcjonalnej, organizacyjnej oraz finansowej. W projektowanym rozporządzeniu wprowadzono więc zmiany dostosowawcze w związku z likwidacją, na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw, Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego (w jej miejsce utworzona zostanie w Sądzie Najwyższym Izba Odpowiedzialności Zawodowej). Należy więc zauważyć, że projekt dochodów i wydatków Sądu Najwyższego przygotowywany przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego (§ 4 pkt 1 projektu rozporządzenia) będzie zawierał dochody i wydatki związane z funkcjonowaniem nowotworzonej Izby Odpowiedzialności Zawodowej. W związku z utworzeniem w Sądzie Najwyższym nowych organów – zgromadzenia sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej i zgromadzenia sędziów wyznaczonych do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, w projektowanym rozporządzeniu uwzględniono kompetencję Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego do opiniowania i przedstawiania Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej kandydatów na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego wybranych przez te zgromadzenia (§ 4 pkt 4 projektu rozporządzenia). Tak jak dotychczas, obsługę czynności Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego ma zapewniać jego sekretariat. W przepisie § 7 projektowanego rozporządzenia określono zasadę, że w Sądzie Najwyższym może działać, a nie jak dotychczas – musi działać – radca prawny.

W projektowanym rozporządzeniu określono szczegółowy tryb wyboru kandydatów na stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego. Zasady wyboru kandydatów na to stanowisko reguluje ustawa. Przepisy określone w rozdziale 3 projektu rozporządzenia powtarzają reguły dotychczas obowiązujące w tym zakresie, z wyjątkiem liczby członków komisji skrutacyjnej – z uwagi na fakt, że w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej ustawa nie przewiduje odrębnych stanowisk sędziego, a sędziowie orzekający w tej Izbie będą zajmowali stanowiska w pozostałych izbach Sądu Najwyższego, komisja skrutacyjna będzie składała się z 4 członków, po jednym z każdej izby. Nie ma bowiem potrzeby wyznaczania przedstawiciela do komisji skrutacyjnej z Izby Odpowiedzialności Zawodowej, skoro sędziowie orzekający w tej izbie będą reprezentowani poprzez przedstawicieli z izb, w których zajmują stanowisko sędziego Sądu Najwyższego. Wprowadzono nową zasadę, że protokółantem będzie najmłodszy wiekiem członek komisji skrutacyjnej. Zgodnie z dotychczasową praktyką, w projekcie rozporządzenia dostosowano również sposób podejmowania rozstrzygnięć przez komisję skrutacyjną w przypadku rozbieżności stanowisk

– rozstrzygnięcie będzie podejmowane w drodze głosowania; w przypadku równej liczby głosów rozstrzygający głos będzie należał do przewodniczącego komisji skrutacyjnej.

Rozdział 4 określa szczegółowe zadania Prezesów Sądu Najwyższego. Zgodnie z § 16 ust. 1 projektu rozporządzenia, Prezesi Sądu Najwyższego kierują pracami izb. W zakresie kompetencji Prezesa Sądu Najwyższego ujęto dodatkowo możliwość przygotowywania planu zastępstw sędziów. Z zakresu kompetencji Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą likwidowanej Izby Dyscyplinarnej wykreślono kompetencję do przygotowywania projektu dochodów i wydatków związanych z funkcjonowaniem Izby Dyscyplinarnej oraz wykonywania budżetu Sądu Najwyższego w zakresie związanym z funkcjonowaniem tej izby. Z kolei w zakres kompetencji Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Odpowiedzialności Zawodowej włączono określanie listy sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej oraz pracowników sekretariatu tej Izby wyznaczonych do pełnienia dyżuru, o której mowa w § 79 ust. 1 projektu rozporządzenia.

Rozdział 5 określa szczegółowy tryb wyboru kandydatów na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego. Został on uregulowany w sposób analogiczny do zasad wyboru kandydatów na stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego. Zgodnie z ustawą w § 18 wskazano, spośród członków którego zgromadzenia zgłaszani są kandydaci na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego. Również w przypadku komisji skrutacyjnej przy wyborze kandydatów na Prezesa Sądu Najwyższego przesądzono, że protokołantem będzie najmłodszy wiekiem członek komisji skrutacyjnej. W przypadku rozbieżności stanowisk komisja skrutacyjna podejmie rozstrzygnięcie w drodze głosowania. W przypadku równej liczby głosów w głosowaniu rozstrzygający głos będzie należał do przewodniczącego komisji skrutacyjnej.

W rozdziale 6 znalazły się szczegółowe zasady wykonywania czynności przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego. Zrezygnowano z powtórzenia normy ustawowej określającej kompetencje tego zgromadzenia. Ponadto przepisy zawarte w rozdziale 6, oprócz wprowadzenia analogicznych do wyżej opisanych reguł dotyczących komisji skrutacyjnej, pozostają niezmiennie w stosunku do brzmienia zawartego w aktualnie obowiązującym rozporządzeniu w tym zakresie.

W rozdziale 7 znajduje się regulacja dotycząca zgromadzenia sędziów izby Sądu Najwyższego. Również w przypadku tego zgromadzenia zrezygnowano z powtórzenia normy ustawowej określającej jego kompetencje. W tym miejscu należy zauważyć, że do nowotworzonych w Sądzie Najwyższym organów – zgromadzenia sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej oraz zgromadzenia sędziów wyznaczonych do

orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej znajdą odpowiednie zastosowanie w zakresie określonym ustawą, na podstawie jej art. 19a § 2 oraz art. 19b § 2, przepisy dotyczące zgromadzenia sędziów izby Sądu Najwyższego, w tym również przepisy zawarte w projektowanym rozporządzeniu. Stąd też kierując się potrzebą uspoźnienia regulacji, projektodawca nie zdecydował się na odrębne uregulowanie nowotworzonych zgromadzeń w projektowanym rozporządzeniu.

W rozdziale 8 uregulowano szczegółowe zasady wykonywania czynności przez Kolegium Sądu Najwyższego. Do kompetencji Kolegium Sądu Najwyższego dodano opiniowanie projektu zarządzenia określającego zakres spraw przekazanych Wydziałowi Pierwszemu i Wydziałowi Drugiemu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej. W § 35 ust. 1 projektu rozporządzenia określono sposób ustalania składu Kolegium Sądu Najwyższego. Ponadto w rozdziale 8 zawarto zmiany doprecyzowujące przepisy w zakresie dotyczącym Kolegium Sądu Najwyższego wprowadzone ustawą z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw.

Rozdział 9 zawiera szczegółowe regulacje dotyczące organizacji izb Sądu Najwyższego. Zgodnie z upoważnieniem zawartym w art. 4 ustawy, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej w projektowanym rozporządzeniu określił liczbę stanowisk sędziego Sądu Najwyższego w izbach Sądu Najwyższego, z wyjątkiem Izby Odpowiedzialności Zawodowej, w której nie przewiduje się odrębnych stanowisk sędziego Sądu Najwyższego. Ustalono liczbę stanowisk w poszczególnych izbach w sposób następujący:

- 1) Izba Cywilna – 43 stanowisk sędziego Sądu Najwyższego,
- 2) Izba Karna – 39 stanowisk sędziego Sądu Najwyższego,
- 3) Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych – 22 stanowisk sędziego Sądu Najwyższego,
- 4) Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych – 21 stanowisk sędziego Sądu Najwyższego.

Doprecyzowano, że sędziowie orzekający w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej będą wchodzić w skład izby, w której zajmują stanowisko sędziego Sądu Najwyższego.

W § 41 projektu rozporządzenia określono sposób i tryb przeprowadzania losowania sędziów Sądu Najwyższego do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej oraz losowania uzupełniającego.

Tak jak dotychczas, izby w Sądzie Najwyższym będą dzieliły się na wydziały tworzone na podstawie kryteriów terytorialnych i rzeczowo-problemowych. Wyjątkiem jest Izba

Odpowiedzialności Zawodowej, której struktura wewnętrzna została uregulowana na poziomie ustawy. Ponieważ ustawa określa zakres właściwości Wydziału Pierwszego i Wydziału Drugiego jedynie przykładowo, w § 42 w ust. 3 projektu rozporządzenia kompetencję do określenia, w drodze zarządzenia, zakresu spraw przekazanych Wydziałowi Pierwszemu i Wydziałowi Drugiemu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, przyznano Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego, po zasięgnięciu opinii Kolegium Sądu Najwyższego. Należy zauważyć, że analogiczne zarządzenia w celu określenia podziału izb na wydziały Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego wydaje na podstawie § 4 pkt 2 lit. a projektu rozporządzenia. W zarządzeniach tych określa się zakres spraw przekazanych wydziałowi na podstawie § 42 ust. 2 zdanie pierwsze projektu rozporządzenia.

Po wejściu w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw w Sądzie Najwyższym nie będą już funkcjonowały dwie kancelarie: Kancelaria Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego i Kancelaria Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej. Kancelaria Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej zostanie zlikwidowana na podstawie ustawy. Powyższe znalazło odzwierciedlenie w projektowanym rozporządzeniu. W rozdziale 10 projektu rozporządzenia uregulowano podstawowe zasady funkcjonowania Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego. Dodatkowo, szczegółowe zasady funkcjonowania Kancelarii, zgodnie z art. 98 § 2 ustawy, są określane przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego.

Struktura wewnętrzna Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego w zakresie funkcjonujących w niej biur, w porównaniu ze strukturą dotychczasową, nie ulegnie zmianie. W Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego utworzono następujące biura:

- 1) Administracyjno-Gospodarcze;
- 2) Finansowe;
- 3) Informatyki;
- 4) Kadr;
- 5) Organizacyjne.

Ponadto w Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego funkcjonuje komórka organizacyjna do spraw ochrony informacji niejawnych (pion ochrony). Nowością jest przekształcenie Biblioteki Sądu Najwyższego w Bibliotekę i Archiwum Sądu Najwyższego.

W rozdziale 11 określono strukturę oraz podstawowe zasady działania Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego. Szczegółowo zagadnienia te zostaną ukształtowane w regulaminie

określonym przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego. Tak jak dotychczas, zgodnie z § 60 ust. 2 projektu rozporządzenia, członkami Biura Studiów i Analiz mogą być:

- 1) sędziowie Sądu Najwyższego w stanie czynnym albo w stanie spoczynku;
- 2) sędziowie sądu powszechnego lub wojskowego delegowani do pełnienia innych czynności w Sądzie Najwyższym;
- 3) osoby, które złożyły egzamin sędziowski lub prokuratorski albo mają kwalifikacje do zajmowania stanowiska sędziego lub stopień naukowy doktora nauk prawnych.

W rozdziale 12 w sposób analogiczny do obecnych przepisów określono zadania i sposób funkcjonowania Centrum Informacyjnego Sądu Najwyższego.

W rozdziale 13 określono szczegółowy zakres i sposób wykonywania czynności przez asystentów sędziego. Przepisy zawarte w tym rozdziale nie różnią się co do zasady od dotychczasowych przepisów zawartych w rozporządzeniu, z wyjątkiem niezbędnych zmian doprecyzowujących, w szczególności w zakresie współpracy asystentów sędziego Sądu Najwyższego z Pierwszym Prezesem Sądu Najwyższego oraz Prezesem Sądu Najwyższego.

W kolejnym rozdziale 14 projektu rozporządzenia określony został strój urzędowy sędziego Sądu Najwyższego oraz ławnika Sądu Najwyższego. Strojem urzędowym sędziego Sądu Najwyższego, zgodnie z § 67 projektu rozporządzenia, na rozprawie i posiedzeniu jawnym jest toga i biret, a sędziego przewodniczącego także łańcuch z wizerunkiem orła. Strojem urzędowym ławnika Sądu Najwyższego na rozprawie i posiedzeniu jawnym jest toga i biret.

Zgodnie z postanowieniami rozdziału 15, Sąd Najwyższy, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego i Prezesi Sądu Najwyższego używają pieczęci urzędowych z wizerunkiem orła ustalonym dla godła Rzeczypospolitej Polskiej i napisem odpowiadającym obowiązującym przepisom. Kontrolę wydanych pieczęci sprawuje Szef Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego.

W rozdziale 16 określono czas i miejsce urzędowania Sądu Najwyższego. Regulacje te pozostawiono, w porównaniu z obecnie obowiązującym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 29 marca 2018 r. – Regulamin Sądu Najwyższego (Dz. U. poz. 660 oraz z 2019 r. poz. 274, 1049 i 1077), bez zmian.

W rozdziale 17 uregulowano czynności przewodniczącego wydziału. Nowością jest zadanie polegające na podejmowaniu niezbędnych czynności związanych z egzekucją zasądzonych przez Sąd Najwyższy kosztów sądowych oraz rezygnacja z kompetencji do

wydawania zarządzeń poza posiedzeniami. Wykreślono również kompetencję do kwalifikowania akt do archiwum, gdyż przepis § 6 ust. 2 i 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 29 czerwca 2021 r. w sprawie sposobu postępowania z aktami spraw sądowych Sądu Najwyższego (Dz. U. poz. 1193) w sposób odmienny określa tryb i podmioty zaliczające akta do kategorii archiwalnych.

Rozdział 18 określa czynności przygotowawcze do rozprawy lub posiedzenia. Dotychczasowe przepisy dotyczące rozpraw i posiedzeń uzupełniono o kompetencję Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Odpowiedzialności Zawodowej do określenia listy sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej oraz pracowników sekretariatu tej Izby wyznaczonych do pełnienia dyżuru w celu zagwarantowania rozpatrywania spraw pilnych, wskazanych w projekcie rozporządzenia w § 79 ust. 1. Dodatkowo w rozdziale tym wprowadzono niezbędne zmiany dostosowawcze do powyższej regulacji oraz do zmian wprowadzonych ustawą z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw w zakresie sposobu orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej przez sędziów z pozostałych izb Sądu Najwyższego. W rozdziale 18 umiejscowiono także reguły wyznaczające sposób przeprowadzania losowania sędziów do składów orzekających w celu rozpatrywania wniosków w związku z wprowadzeniem przez ustawodawcę możliwości badania spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego lub sędziego delegowanego do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Najwyższym wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy oraz odwołań od wniosków w sprawach sędziów Sądu Najwyższego, sędziów sądów powszechnych lub sądów wojskowych. Określony w ustawie tryb badania spełnienia przez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności przewiduje, że wniosek lub zażalenie od postanowienia wydanego na skutek rozpoznania wniosku, rozpoznaje Sąd Najwyższy w składzie 5 lub 7 sędziów, którzy muszą pochodzić z losowania spośród całego składu Sądu Najwyższego, a nie jak przyjmuje się dotychczas, być wyznaczani z alfabetycznej listy sędziów izby (w przypadku sędziego sprawozdawcy). Skład orzekający będzie wyłaniany w drodze losowania spośród całego składu Sądu Najwyższego, z wyłączeniem sędziów, po których stronie zachodzi długotrwała i uzasadniona przeszkoda w orzekaniu oraz sędziów wyłączonych z losowania odpowiednio na podstawie art. 29 § 15 zdanie drugie i § 21 zdanie

drugie ustawy. Przesłanka wyłączenia sędziego z losowania z powodu długotrwałej i uzasadnionej przeszkody w orzekaniu wzorowana jest na przesłance określonej w § 83a ust. 5 pkt 2 aktualnie obowiązującego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 29 marca 2018 r. – Regulamin Sądu Najwyższego, umożliwiającej pominięcie sędziego w przydziale spraw, która będzie również stanowiła przesłankę wyłączenia sędziego w sądzie administracyjnym z losowania składu orzekającego w związku z analogicznym badaniem spełnienia przez sędziego sądu administracyjnego wymogów niezawisłości i bezstronności. Projektodawca stoi na stanowisku, że zasada prawidłowej legislacji wymaga, aby akty wykonawcze wydawane przez ten sam organ – w tym przypadku przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej – na podobnie brzmiącej podstawie prawnej, nie powinny w swej treści odbiegać od siebie, z uwzględnieniem specyfiki regulowanej materii. Należy zauważyć, że art. 29 § 16 i 23 ustawy określa dwutygodniowy termin na rozpoznanie wniosku oraz zażalenia, o których mowa w tych przepisach, liczony od ich wpływu do Sądu Najwyższego. W tym terminie musi dojść do zarejestrowania sprawy, przeprowadzenia losowania oraz rozpoznania sprawy. Tym samym uwzględnienie w losowaniu sędziów, którzy nie orzekają w sądzie powodu długotrwałej i uzasadnionej przeszkody, np. choroby, czy zastosowania wobec sędziego środka w postaci zawieszenia w czynnościach służbowych w związku z toczącym się postępowaniem dyscyplinarnym, byłoby działaniem niezgodnym z ustawą i sprzecznym z interesem wymiaru sprawiedliwości.

Nowością jest również określenie możliwości sporządzenia przez Prezesa Sądu Najwyższego planu zastępstw sędziów (§ 83 ust. 1 pkt 2 projektu rozporządzenia). Dodatkowo wprowadzono możliwość wydania przez Prezesa Sądu Najwyższego lub przewodniczącego wydziału zarządzenia o wyznaczeniu terminu posiedzenia, jeżeli sędzia sprawozdawca nie wyda zarządzenia z uwzględnieniem sporządzonego planu posiedzeń lub w terminie określonym przez Prezesa Sądu Najwyższego (§ 84 ust. 3 projektu rozporządzenia).

W rozdziale 19, regulującym problematykę rozpraw i posiedzeń w Sądzie Najwyższym, nie wprowadzono zmian w stosunku do reguł dotychczasowych.

W rozdziale 20 dodano regulację zawartą w § 109, zgodnie z którą na sędziego sprawozdawcę nałożono obowiązek czuwania nad wydaniem niezbędnych zarządzeń związanych z wykonaniem orzeczenia wydanego na rozprawie lub posiedzeniu. Dodatkowo doprecyzowano w § 108 ust. 2, że wskazanie sędziego niebędącego sędzią sprawozdawcą, który sporządził uzasadnienie, następuje przy publikacji orzeczenia wraz z uzasadnieniem.

W rozdziale 21 doprecyzowano, że przy odpowiednim stosowaniu do spraw o

podjęcie uchwały w składzie powiększonym, niezwiązanych z rozpoznaniem przez Sąd Najwyższy konkretnej sprawy, przepisów o przydziale spraw w Sądzie Najwyższym należy uwzględnić modyfikację, zgodnie z którą z przydziału spraw, o którym mowa w § 80 ust. 11 zdanie drugie, wyłączone będą również sprawy o podjęcie uchwały, w których zarządono sporządzenie przez dotychczasowego sędziego sprawozdawcę lub sędziów sprawozdawców projektu uchwały lub referatu, o których mowa w § 112 ust. 1 projektu rozporządzenia.

W przepisach epizodycznych zawarto odstępstwa od docelowych przepisów dotyczących struktury Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego w zakresie Biblioteki i Archiwum Sądu Najwyższego. Rozwiązanie zawarte w § 120 ma na celu uniknięcie luki w regulacji po wejściu w życie projektowanego rozporządzenia, zakładając, że przepisy dotyczące Biblioteki i Archiwum Sądu Najwyższego wejdą w życie 1 stycznia 2023 r. W § 120 projektu rozporządzenia określono więc szczególne regulacje w zakresie odnoszącym się do dalszego funkcjonowania Biblioteki Sądu Najwyższego w okresie od dnia 15 lipca 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.

Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 15 lipca 2022 r. tj. w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw, z wyjątkiem przepisów dotyczących przekształcenia Biblioteki Sądu Najwyższego w Bibliotekę i Archiwum Sądu Najwyższego, które wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2023 r. Należy uznać, że wejście w życie niemal całości projektowanego rozporządzenia w praktyce w terminie krótszym niż standardowe *vacatio legis* wynoszące 14 dni, spełnia przesłanki zawarte w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 poz. 1461). Zawarte w projektowanym rozporządzeniu regulacje umożliwią Sądowi Najwyższemu wykonanie obowiązków nałożonych przez ustawodawcę, przy czym adresat projektowanej regulacji posiada pełną wiedzę na temat projektowanych rozwiązań i jest przygotowany do ich wykonywania. Należy również uznać, że ważny interes państwa przemawia za jak najszybszym wejściem w życie projektowanego rozporządzenia; nie stoją temu również na przeszkodzie zasady demokratycznego państwa prawnego.

Projektowane rozporządzenie zostanie przekazane do zaopiniowania Kolegium Sądu Najwyższego i Krajowej Radzie Sądownictwa.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projektowane rozporządzenie nie spowoduje dodatkowych kosztów dla budżetu państwa.

Przedmiot projektowanego rozporządzenia nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

W myśl art. 144 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, przed podpisaniem przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej rozporządzenia, wymaga ono uzyskania kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów.

ROZPORZĄDZENIE
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia

Regulamin Sądu Najwyższego

Na podstawie art. 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1904 oraz z 2022 r. poz. 480 i 1259) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) liczbę stanowisk sędziego Sądu Najwyższego, w tym liczbę stanowisk sędziego w Izbie Cywilnej, Izbie Karnej, Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oraz Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych;
- 2) wewnętrzną organizację Sądu Najwyższego;
- 3) zasady wewnętrznego postępowania;
- 4) szczegółowy zakres i sposób wykonywania czynności przez asystentów sędziego Sądu Najwyższego.

§ 2. Liczba stanowisk sędziego Sądu Najwyższego wynosi 125.

Rozdział 2

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego

§ 3. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego kieruje pracami Sądu Najwyższego i reprezentuje Sąd Najwyższy na zewnątrz, zapewnia warunki sprawnego rozpoznawania spraw i równomiernego obciążenia sędziów sprawami, wykonuje czynności z zakresu administracji sądowej oraz sprawuje ogólny nadzór nad działalnością administracyjną Sądu Najwyższego.

§ 4. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego wykonuje czynności określone ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, zwaną dalej „ustawą”, innymi powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, w tym niniejszym rozporządzeniem, w szczególności:

- 1) przygotowuje projekt dochodów i wydatków Sądu Najwyższego oraz wykonuje budżet Sądu Najwyższego;

- 2) po zasięgnięciu opinii Kolegium Sądu Najwyższego określa, w drodze zarządzenia:
 - a) podział izb na wydziały, z wyjątkiem Izby Odpowiedzialności Zawodowej,
 - b) szczegółową strukturę i zakres czynności biur oraz Biblioteki i Archiwum Sądu Najwyższego w Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego;
- 3) występuje do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem w sprawach, o których mowa w art. 188 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.;
- 4) opiniuje i przedstawia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej kandydatów na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego, wybranych przez zgromadzenie sędziów izby Sądu Najwyższego, zgromadzenie sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej albo zgromadzenie sędziów wyznaczonych do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej;
- 5) przedstawia właściwym organom uwagi o stwierdzonych nieprawidłowościach lub lukach w prawie, których usunięcie jest niezbędne dla zapewnienia praworządności, sprawiedliwości społecznej i spójności systemu prawnego Rzeczypospolitej Polskiej oraz sprawnego rozpoznawania spraw należących do właściwości Izby Odpowiedzialności Zawodowej lub ograniczenia liczby przewinień dyscyplinarnych;
- 6) przedstawia właściwym organom opinie o projektach ustaw i innych aktów normatywnych, na podstawie których orzekają i funkcjonują sądy, a także innych projektach ustaw w zakresie, w jakim mają one wpływ na sprawy należące do właściwości Sądu Najwyższego;
- 7) rozstrzyga spory co do właściwości izb w zakresie rozpoznania danej sprawy;
- 8) wyznacza terminy posiedzeń pełnego składu Sądu Najwyższego, składu połączonych izb, Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego i Kolegium Sądu Najwyższego;
- 9) podejmuje czynności w celu zapewnienia odpowiednich warunków techniczno-organizacyjnych do pełnienia obowiązków ławnika Sądu Najwyższego, w tym organizuje szkolenia ławników Sądu Najwyższego;
- 10) ustala zasady korzystania z list ławników Sądu Najwyższego, zapewniające ich równomierny udział w czynnościach, a także prowadzi ewidencję udziału ławników Sądu Najwyższego w rozprawach i posiedzeniach;
- 11) zarządza niezwłoczną publikację orzeczenia Sądu Najwyższego, a po sporządzeniu jego uzasadnienia - również uzasadnienia orzeczenia, w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Sądu Najwyższego;

- 12) powołuje i odwołuje, na wniosek Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą danej izby, przewodniczących wydziałów w izbach oraz zastępców przewodniczących wydziałów w izbach;
- 13) opiniuje projekt obwieszczenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o liczbie wolnych stanowisk sędziego przewidzianych do objęcia w izbach Sądu Najwyższego, o których mowa w § 1 pkt 1;
- 14) w przypadku stwierdzenia u sędziego Sądu Najwyższego choroby, co do której zachodzi podejrzenie, że powstała w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami wykonywania czynności sędziego, kieruje sędziogo, z urzędu lub na wniosek sędziego, do lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- 15) przyjmuje oświadczenie sędziego Sądu Najwyższego orzekającego o wystąpieniu okoliczności, o których mowa w art. 51 § 11 pkt 4 ustawy;
- 16) wykonuje czynności przewidziane przepisami o pracownikach urzędów państwowych, w szczególności:
 - a) określa stanowiska, na których zatrudnieni pracownicy są urzędnikami państwowymi,
 - b) określa wykaz stanowisk objętych aplikacją administracyjną oraz zasady i tryb odbywania tej aplikacji,
 - c) określa rozkład czasu pracy w tygodniu i jego wymiar w poszczególnych dniach tygodnia,
 - d) ustala regulamin wynagradzania w ramach posiadanych środków na wynagrodzenia określonych w ustawie budżetowej,
 - e) tworzy dodatkowy fundusz nagród dla urzędników państwowych za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej, dysponuje nim oraz podwyższa ten fundusz w ramach posiadanych środków na wynagrodzenia;
- 17) występuje z wnioskiem do Ministra Sprawiedliwości o delegowanie sędziów do pełnienia czynności w Sądzie Najwyższym oraz w Biurze Studiów i Analiz Sądu Najwyższego;
- 18) powołuje i odwołuje Szefa Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Dyrektora Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego, Rzecznika Prasowego, zastępcę Rzecznika Prasowego, dyrektorów biur w Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego i ich zastępców oraz dyrektora Biblioteki i Archiwum Sądu Najwyższego;
- 19) wykonuje czynności z zakresu prawa pracy.

§ 5. Obsługę czynności Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego zapewnia sekretariat Pierwszego Prezesa, którym kieruje kierownik sekretariatu.

§ 6. Rzecznik Prasowy podlega bezpośrednio Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego. Rzecznikiem Prasowym może być sędzia Sądu Najwyższego, członek Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego albo inna osoba zatrudniona na tym stanowisku. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego może powołać i odwołać zastępcę Rzecznika Prasowego.

§ 7. 1. W Sądzie Najwyższym działa audytor wewnętrzny oraz może działać radca prawny, podlegający bezpośrednio Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego.

2. Sąd Najwyższy może korzystać z obsługi świadczonej przez radcę prawnego niezatrudnionego w Sądzie Najwyższym na podstawie stosunku pracy.

3. W Sądzie Najwyższym działa także zespół do spraw korespondencji kierowanej do Sądu Najwyższego, którego kierownik podlega bezpośrednio Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego.

Rozdział 3

Szczegółowy tryb wyboru kandydatów na stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego

§ 8. Zasady i tryb wyboru kandydatów na stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego określa ustawa.

§ 9. Zgłoszenie kandydata na stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego następuje ustnie w sposób jawny przez podanie przewodniczącemu Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego imienia i nazwiska kandydata spośród członków Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego.

§ 10. Przewodniczący Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego niezwłocznie po zgłoszeniu kandydatów na stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego ogłasza Zgromadzeniu Ogólnemu Sędziów Sądu Najwyższego imiona i nazwiska zgłoszonych kandydatów.

§ 11. 1. Po ogłoszeniu imion i nazwisk zgłoszonych kandydatów sędziowie obecni na Zgromadzeniu Ogólnym Sędziów Sądu Najwyższego wyrażają niezwłocznie zgodę na kandydowanie ustnie, a nieobecni za pomocą środków porozumiewania się na odległość nie później niż w ciągu godziny od ogłoszenia imion i nazwisk zgłoszonych kandydatów. Nieobecnego sędziego o zgłoszeniu jego kandydatury niezwłocznie zawiadamia

przewodniczący Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego. Brak wyrażenia zgody na kandydowanie we wskazanym terminie jest równoznaczny z jej odmową.

2. Kandydaci na stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego obecni na Zgromadzeniu Ogólnym Sędziów Sądu Najwyższego mogą składać oświadczenia oraz odpowiadać na pytania.

§ 12. 1. Niezwłocznie po ustaleniu kandydatów na stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego przewodniczący Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego ustala skład komisji skrutacyjnej.

2. Komisja skrutacyjna składa się z 4 członków, po jednym z każdej izby, o której mowa w § 1 pkt 1. Członkiem komisji skrutacyjnej jest najmłodszy wiekiem sędzia Sądu Najwyższego z każdej z izb, o których mowa w § 1 pkt 1, obecny na Zgromadzeniu Ogólnym Sędziów Sądu Najwyższego. Jeżeli sędzia wyrazi sprzeciw co do udziału w komisji skrutacyjnej lub wyrazi zgodę na kandydowanie na stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, członkiem komisji skrutacyjnej zostaje kolejno najmłodszy wiekiem sędzia Sądu Najwyższego z danej izby, obecny na Zgromadzeniu Ogólnym Sędziów Sądu Najwyższego, który nie wyrazi sprzeciwu co do udziału w komisji skrutacyjnej lub zgody na kandydowanie na stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego. Jeżeli wszyscy obecni na Zgromadzeniu Ogólnym Sędziów Sądu Najwyższego sędziowie Sądu Najwyższego z danej izby wyrażą sprzeciw co do udziału w komisji skrutacyjnej lub wyrażą zgodę na kandydowanie na Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, członkiem komisji skrutacyjnej zostaje najmłodszy wiekiem sędzia Sądu Najwyższego obecny na Zgromadzeniu Ogólnym Sędziów Sądu Najwyższego, który nie został nim na podstawie przepisu zdania drugiego i trzeciego oraz nie wyraził sprzeciwu co do udziału w komisji skrutacyjnej lub zgody na kandydowanie na stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego.

3. Przewodniczącym komisji skrutacyjnej jest najstarszy wiekiem członek komisji skrutacyjnej. Protokołantem jest najmłodszy wiekiem członek komisji skrutacyjnej.

4. Komisja skrutacyjna przygotowuje karty do głosowania, odnotowuje oddanie głosu, ustala wynik głosowania i podaje go do wiadomości Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego oraz sporządza protokół głosowania.

5. W przypadku rozbieżności stanowisk komisja skrutacyjna podejmuje rozstrzygnięcie w drodze głosowania. W przypadku równej liczby głosów w głosowaniu rozstrzyga głos przewodniczącego komisji skrutacyjnej.

§ 13. 1. Nazwiska i imiona sędziów Sądu Najwyższego, którzy wyrazili zgodę na kandydowanie na stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, umieszcza się na kartach do głosowania na kandydatów na stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego w kolejności alfabetycznej nazwisk z oznaczeniem liczby porządkowej.

2. Sporządzenie kart do głosowania zarządza przewodniczący Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego.

3. Wzór karty do głosowania określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 14. 1. Głosujący oddaje głos na kandydata przez zakreślenie kółkiem liczby porządkowej przy nazwisku kandydata.

2. Głos jest nieważny, jeżeli głosujący oddał głos na więcej niż jednego kandydata, nie oddał głosu na żadnego kandydata lub użył do zakreślenia innego znaku graficznego niż wymieniony w ust. 1.

§ 15. Do Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego dokonującego wyboru, o którym mowa w § 8, przepisy § 25, § 27 ust. 2 i ust. 3 zdanie pierwsze, § 28 oraz § 31 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 4

Prezesi Sądu Najwyższego

§ 16. 1. Prezes Sądu Najwyższego kieruje pracą izby.

2. Prezes Sądu Najwyższego wykonuje czynności określone ustawą, innymi powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, w tym niniejszym rozporządzeniem, w szczególności:

- 1) zwołuje zgromadzenie sędziów izby albo zgromadzenie sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w art. 15a § 2 pkt 2 i § 6 ustawy;
- 2) zawiadamia Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego o ujawnieniu się rozbieżności w wykładni przepisów prawa będących podstawą orzekania sądów powszechnych, sądów wojskowych lub Sądu Najwyższego i potrzebie przedstawienia wniosku o rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego Sądowi Najwyższemu, lub przedstawia ten wniosek;
- 3) zawiadamia Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego o potrzebie wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem w sprawach, o których mowa w art. 188 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.;
- 4) prowadzi i aktualizuje listę, o której mowa w § 78 ust. 1, a w przypadku, o którym mowa w § 78 ust. 2, listę lub listy dodatkowe;

- 5) wyznacza członków składu orzekającego, w tym przewodniczącego, z uwzględnieniem przepisów § 80 ust. 7 zdanie drugie, § 113 i § 114;
- 6) może sporządzać plan posiedzeń w izbie lub plan zastępstw sędziów, o których mowa w § 83 ust. 1;
- 7) zaznajamia się z pismami wpływającymi do izby i wydaje zarządzenia;
- 8) zwraca się do Prokuratora Generalnego, Prokuratury Krajowej albo do innego organu o zajęcie stanowiska na piśmie w sprawie, w której orzeka Sąd Najwyższy;
- 9) czuwa nad sprawnością postępowania oraz terminowością sporządzania uzasadnień orzeczeń;
- 10) występuje do Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z wnioskiem o powołanie i odwołanie przewodniczących wydziałów oraz zastępców przewodniczących wydziałów;
- 11) nadzoruje pracę przewodniczących wydziałów, zastępców przewodniczących wydziałów, kierownika sekretariatu izby oraz asystentów sędziego Sądu Najwyższego;
- 12) w szczególnie uzasadnionych przypadkach, w tym wymagających pogłębionej lub interdyscyplinarnej analizy, której sporządzenie przez asystentów sędziego Sądu Najwyższego wykonujących czynności w danej izbie jest niemożliwe lub znacznie utrudnione, zleca Biuru Studiów i Analiz Sądu Najwyższego wykonanie czynności w zakresie, o którym mowa w § 56 ust. 1, związanych z pracami izby; zlecenie wymaga uzyskania zgody Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego;
- 13) przydziela do wydziałów pracowników administracyjnych.

3. Prezes Sądu Najwyższego kierujący pracą Izby Odpowiedzialności Zawodowej określa listę sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej oraz pracowników sekretariatu tej Izby wyznaczonych do pełnienia dyżuru, o której mowa w § 79 ust. 1.

4. Prezes Sądu Najwyższego lub wyznaczony zastępca może zlecić przewodniczącym wydziałów, zastępcom przewodniczących wydziałów lub sędziom izby wykonywanie czynności związanych z działalnością izby, z wyjątkiem czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 1-4, 10, 11 i 13 oraz ust. 3.

5. Na czas swojej nieobecności Prezes Sądu Najwyższego wyznacza zastępcę spośród przewodniczących wydziałów lub zastępców przewodniczących wydziałów, a w wyjątkowych przypadkach spośród sędziów izby, a w przypadku Izby Odpowiedzialności Zawodowej – spośród sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej.

Rozdział 5

Szczegółowy tryb wyboru kandydatów na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego

§ 17. Zasady i tryb wyboru kandydatów na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego określa ustawa.

§ 18. Zgłoszenie kandydata na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego następuje ustnie w sposób jawny przez podanie przewodniczącemu zgromadzenia imienia i nazwiska kandydata spośród członków:

- 1) zgromadzenia sędziów izby – w przypadku wyboru dokonywanego przez zgromadzenie sędziów izby;
- 2) zgromadzenia sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej - w przypadku wyboru dokonywanego przez zgromadzenie sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej;
- 3) zgromadzenia sędziów wyznaczonych do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej – w przypadku wyboru dokonywanego przez zgromadzenie sędziów wyznaczonych do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej.

§ 19. Przewodniczący zgromadzenia, o którym mowa w § 18, niezwłocznie po zgłoszeniu kandydatów na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego ogłasza temu zgromadzeniu imiona i nazwiska zgłoszonych kandydatów.

§ 20. 1. Po ogłoszeniu imion i nazwisk zgłoszonych kandydatów sędziowie obecni na zgromadzeniu, o którym mowa w § 18, wyrażają niezwłocznie zgodę na kandydowanie ustnie, a nieobecni za pomocą środków porozumiewania się na odległość nie później niż w ciągu godziny od ogłoszenia imion i nazwisk zgłoszonych kandydatów. Nieobecnego sędziego o zgłoszeniu jego kandydatury niezwłocznie zawiadamia przewodniczący zgromadzenia. Brak wyrażenia zgody na kandydowanie we wskazanym terminie jest równoznaczny z jej odmową.

2. Kandydaci na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego obecni na zgromadzeniu, o którym mowa w § 18, mogą składać oświadczenia oraz odpowiadać na pytania.

§ 21. 1. Niezwłocznie po ustaleniu kandydatów na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego przewodniczący zgromadzenia, o którym mowa w § 18, ustala skład komisji skrutacyjnej.

2. Komisja skrutacyjna składa się z 3 członków. Członkami komisji skrutacyjnej są najmłodszy wiekiem sędziowie Sądu Najwyższego obecni na zgromadzeniu, o którym mowa w

§ 18. Jeżeli sędzia wyrazi sprzeciw co do udziału w komisji skrutacyjnej lub wyrazi zgodę na kandydowanie na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego, członkiem komisji skrutacyjnej zostaje kolejno najmłodszy wiekiem sędzia Sądu Najwyższego obecny na zgromadzeniu, który nie wyrazi sprzeciwu co do udziału w komisji skrutacyjnej lub zgody na kandydowanie na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego.

3. Przewodniczącym komisji skrutacyjnej jest najstarszy wiekiem członek komisji skrutacyjnej. Protokolantem jest najmłodszy wiekiem członek komisji skrutacyjnej.

4. Komisja skrutacyjna przygotowuje karty do głosowania, odnotowuje oddanie głosu, ustala wynik głosowania i podaje go do wiadomości zgromadzenia sędziów izby Sądu Najwyższego oraz sporządza protokół głosowania.

5. W przypadku rozbieżności stanowisk komisja skrutacyjna podejmuje rozstrzygnięcie w drodze głosowania. W przypadku równej liczby głosów w głosowaniu rozstrzyga głos przewodniczącego komisji skrutacyjnej.

§ 22. 1. Nazwiska i imiona sędziów Sądu Najwyższego, którzy wyrazili zgodę na kandydowanie na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego, umieszcza się na kartach do głosowania na kandydatów na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego w kolejności alfabetycznej nazwisk z oznaczeniem liczby porządkowej.

2. Sporządzenie kart do głosowania zarządza przewodniczący zgromadzenia, o którym mowa w § 18.

3. Wzór karty do głosowania określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 23. 1. Głosujący oddaje głos na kandydata przez zakreślenie kółkiem liczby porządkowej przy nazwisku kandydata.

2. Głos jest nieważny, jeżeli głosujący oddał głos na więcej niż jednego kandydata, nie oddał głosu na żadnego kandydata lub użył do zakreślenia innego znaku graficznego niż wymieniony w ust. 1.

§ 24. Do zgromadzenia, o którym mowa w § 18, dokonującego wyboru, o którym mowa w § 17, przepisy § 25, § 27 ust. 2 i ust. 3 zdanie pierwsze, § 28 oraz § 31 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 6

Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego

§ 25. 1. Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego tworzą sędziowie Sądu Najwyższego w stanie czynnym.

2. Udział w Zgromadzeniu Ogólnym Sędziów Sądu Najwyższego jest obowiązkowy. Sędzia jest obowiązany przedstawić Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego usprawiedliwienie nieobecności.

§ 26. 1. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego zwołuje co najmniej raz w roku Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego dla rozpatrzenia projektu informacji, o której mowa w art. 5 § 1 ustawy i przyjęcia tej informacji, a ponadto w miarę potrzeby dla rozpatrzenia innych spraw należących do kompetencji Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego. O terminie Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego zawiadamia sędziów najpóźniej 7 dni przed dniem posiedzenia, chyba że termin został ustalony podczas posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego, na którym dokonano odroczenia posiedzenia. Do zawiadomienia załącza się porządek posiedzenia oraz niezbędne materiały dotyczące posiedzenia.

2. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego jest obowiązany zwołać Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego w ciągu 45 dni od złożenia pisemnego wniosku przez Prezesa Sądu Najwyższego, Kolegium Sądu Najwyższego lub co najmniej 5 sędziów Sądu Najwyższego.

§ 27. 1. Zgromadzeniu Ogólnemu Sędziów Sądu Najwyższego przewodniczy Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego lub w czasie jego nieobecności wyznaczony przez niego Prezes Sądu Najwyższego, a w przypadku niemożności wyznaczenia - Prezes Sądu Najwyższego najstarszy służbą na stanowisku sędziego.

2. Przewodniczący Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego kieruje przebiegiem Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego, w tym udziela głosu uczestnikom, a w razie potrzeby wydaje zarządzenia.

3. Przewodniczący Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego ustala porządek posiedzenia. Porządek posiedzenia może być rozszerzony przez Przewodniczącego Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego na pisemny wniosek złożony przed rozpoczęciem Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego przez Prezesa Sądu Najwyższego, Kolegium Sądu Najwyższego lub co najmniej 5 sędziów Sądu Najwyższego.

Nie można rozszerzyć porządku posiedzenia o rozpatrzenie projektu informacji, o której mowa w art. 5 § 1 ustawy i przyjęcie tej informacji lub o sprawę, o której mowa w art. 17 § 1 pkt 1 ustawy.

§ 28. 1. Przebieg posiedzenia jest protokołowany przez osobę wyznaczoną przez przewodniczącego Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego. W protokole zamieszcza się w szczególności listę osób biorących udział w posiedzeniu, porządek posiedzenia, streszczenie wypowiedzi oraz podjęte uchwały.

2. Uchwały i protokoły posiedzeń podpisuje przewodniczący Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego, a protokół posiedzenia - także protokolant.

3. Uchwały Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego są jawne oraz podlegają publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Sądu Najwyższego.

§ 29. 1. Uchwały podejmowane są w drodze głosowania.

2. Głosowanie jest tajne, jeżeli żądanie takie zgłosi co najmniej 3 sędziów z obecnych na posiedzeniu członków Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego.

§ 30. 1. Przewodniczący Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego ustala wyniki głosowania jawnego. W przypadku zarządzenia głosowania tajnego ustalenia jego wyników dokonuje komisja skrutacyjna, składająca się z 4 członków, po jednym z każdej izby, o której mowa w § 1 pkt 1. Członkiem komisji skrutacyjnej jest najmłodszy wiekiem sędzia Sądu Najwyższego z każdej z izb, o których mowa w § 1 pkt 1, obecny na Zgromadzeniu Ogólnym Sędziów Sądu Najwyższego. Jeżeli sędzia wyrazi sprzeciw co do udziału w komisji skrutacyjnej, członkiem komisji skrutacyjnej zostaje kolejno najmłodszy wiekiem sędzia Sądu Najwyższego z danej izby, obecny na Zgromadzeniu Ogólnym Sędziów Sądu Najwyższego, który nie wyrazi sprzeciwu co do udziału w komisji skrutacyjnej. Jeżeli wszyscy obecni na Zgromadzeniu Ogólnym Sędziów Sądu Najwyższego sędziowie Sądu Najwyższego z danej izby wyrażą sprzeciw co do udziału w komisji skrutacyjnej, członkiem komisji skrutacyjnej zostaje najmłodszy wiekiem sędzia Sądu Najwyższego obecny na Zgromadzeniu Ogólnym Sędziów Sądu Najwyższego, który nie został nim na podstawie przepisu zdania trzeciego i czwartego oraz nie wyraził sprzeciwu co do udziału w komisji skrutacyjnej.

2. Przewodniczącym komisji skrutacyjnej jest najstarszy wiekiem członek komisji skrutacyjnej. Protokolantem jest najmłodszy wiekiem członek komisji skrutacyjnej.

3. W przypadku zarządzenia głosowania tajnego sporządzenie kart do głosowania zarządza Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego.

4. Komisja skrutacyjna przygotowuje karty do głosowania, odnotowuje oddanie głosu, ustala wynik głosowania i podaje go do wiadomości Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego oraz sporządza protokół głosowania.

5. W przypadku rozbieżności stanowisk komisja skrutacyjna podejmuje rozstrzygnięcie w drodze głosowania. W przypadku równej liczby głosów w głosowaniu rozstrzyga głos przewodniczącego komisji skrutacyjnej.

§ 31. Powtórzenie głosowania może nastąpić w przypadku naruszenia zasad postępowania lub ujawnienia nowych, istotnych okoliczności, na podstawie uchwały Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego, podjętej na wniosek zgłoszony przed zakończeniem posiedzenia.

Rozdział 7

Zgromadzenie sędziów izby Sądu Najwyższego

§ 32. Do zgromadzenia sędziów izby, podejmowania uchwał oraz komisji skrutacyjnej przepisy § 25-28, § 29 ust. 1, § 30 i § 31 stosuje się odpowiednio, z tym że:

- 1) nie można rozszerzyć porządku posiedzenia o sprawy, o których mowa w art. 19 § 1 pkt 1, 3 i 4 ustawy;
- 2) komisja skrutacyjna składa się z 3 członków.

Rozdział 8

Kolegium Sądu Najwyższego

§ 33. Kolegium Sądu Najwyższego wykonuje czynności określone ustawą, innymi powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, w tym niniejszym rozporządzeniem, w szczególności:

- 1) współdziała z Pierwszym Prezesem Sądu Najwyższego w zapewnieniu prawidłowego funkcjonowania Sądu Najwyższego;
- 2) inicjuje zwołanie Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego;
- 3) opiniuje projekt zarządzenia, o którym mowa w § 4 pkt 2 lit. a i b oraz § 42 ust. 3;
- 4) wybiera Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Najwyższego i jego zastępcę;
- 5) występuje z żądaniem podjęcia przez Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Najwyższego czynności wyjaśniających;

6) opiniuje podjęcie przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego czynności określonych w § 4 pkt 16 lit. a-e.

§ 34. Kolegium Sądu Najwyższego może z własnej inicjatywy podjąć uchwałę w ważnych sprawach Sądu Najwyższego, w szczególności dotyczących:

- 1) zachowań sędziów Sądu Najwyższego, ocenianych jako uchybiające godności urzędu lub podważające zaufanie do ich bezstronności lub niezawisłości;
- 2) wykonania budżetu Sądu Najwyższego.

§ 35. 1. W skład Kolegium Sądu Najwyższego wchodzi: Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, Prezesi Sądu Najwyższego oraz sędziowie wybrani przez zgromadzenia sędziów izby na okres 3 lat. W skład Kolegium Sądu Najwyższego wchodzi również sędziowie wybrani przez zgromadzenie sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej od dnia wyboru do dnia upływu kadencji sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, w trakcie której zostali wybrani. Sędzia pełniący funkcję członka Kolegium Sądu Najwyższego, wybrany przez zgromadzenie sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, wchodzi w skład Kolegium Sądu Najwyższego do dnia wygaśnięcia kadencji sędziiego orzekającego w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej.

2. Przewodniczącym Kolegium Sądu Najwyższego jest Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego. Przepis § 27 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

§ 36. 1. Do kandydatów na członków Kolegium Sądu Najwyższego przepisy § 18 pkt 1 i 2, § 19 i § 20 ust. 1 stosuje się odpowiednio. Po ustaleniu kandydatów na członków Kolegium Sądu Najwyższego przeprowadza się głosowanie, w którym każdy sędzia uczestniczący w głosowaniu może oddać tylko jeden głos. Członkami Kolegium Sądu Najwyższego i zastępcą członka Kolegium Sądu Najwyższego zostają kandydaci, którzy otrzymali największą liczbę głosów. Jeżeli 2 lub więcej kandydatów uzyskało równą liczbę głosów, w wyniku czego nie jest możliwe wybranie 2 członków Kolegium Sądu Najwyższego i zastępcy członka Kolegium Sądu Najwyższego, przeprowadza się ponowne głosowanie z udziałem tylko tych kandydatów. Przepis zdania drugiego stosuje się odpowiednio.

2. Do wyborów uzupełniających w przypadku, o którym mowa w art. 21 § 1a zdanie trzecie ustawy, przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

§ 37. 1. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego zwołuje posiedzenia Kolegium Sądu Najwyższego co najmniej raz na kwartał. W tym celu z odpowiednim wyprzedzeniem zawiadamia o terminie posiedzenia osoby uprawnione do uczestniczenia w posiedzeniu, chyba

że termin został ustalony podczas posiedzenia Kolegium Sądu Najwyższego, na którym dokonano odroczenia posiedzenia, załączając porządek posiedzenia oraz niezbędne materiały.

2. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego ustala porządek posiedzenia. Porządek posiedzenia może być rozszerzony przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego na pisemny wniosek złożony przed rozpoczęciem posiedzenia Kolegium Sądu Najwyższego, przez co najmniej 5 członków Kolegium Sądu Najwyższego.

3. Przebieg posiedzenia jest protokolowany przez osobę wyznaczoną przez przewodniczącego Kolegium Sądu Najwyższego. Przepis § 28 stosuje się odpowiednio.

§ 38. 1. Udział członków Kolegium Sądu Najwyższego i ich zastępców w posiedzeniach jest obowiązkowy. Nieobecność należy usprawiedliwić.

2. Zastępca członka Kolegium Sądu Najwyższego głosuje tylko w razie nieobecności członka Kolegium Sądu Najwyższego wybranego przez zgromadzenie sędziów tej samej izby albo zgromadzenie sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej.

3. W posiedzeniach Kolegium Sądu Najwyższego mogą uczestniczyć inne osoby zaproszone przez przewodniczącego Kolegium Sądu Najwyższego.

§ 39. Uchwały Kolegium Sądu Najwyższego zapadają zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym w obecności co najmniej 2/3 liczby członków Kolegium Sądu Najwyższego. W przypadku równej liczby głosów w głosowaniu rozstrzyga głos przewodniczącego.

Rozdział 9

Organizacja izb Sądu Najwyższego

§ 40. 1. Liczba stanowisk sędziego Sądu Najwyższego wynosi w:

- 1) Izbie Cywilnej - 43 stanowisk sędziego Sądu Najwyższego;
- 2) Izbie Karnej - 39 stanowisk sędziego Sądu Najwyższego;
- 3) Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych - 22 stanowiska sędziego Sądu Najwyższego;
- 4) Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych - 21 stanowisk sędziego Sądu Najwyższego.

2. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego wchodzi w skład izby, w której zajmował stanowisko przed rozpoczęciem kadencji.

3. W skład izby wchodzi również Prezes Sądu Najwyższego kierujący pracą tej izby. Prezes Sądu Najwyższego kierujący pracą Izby Odpowiedzialności Zawodowej wchodzi w skład izby, o której mowa w ust. 1, w której zajmuje stanowisko sędziego Sądu Najwyższego.

4. Sędziowie orzekający w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej wchodzi w skład izby, o której mowa w ust. 1, w której zajmują stanowisko sędziego Sądu Najwyższego.

5. Liczba prezesów, o których mowa w ust. 2 i 3, i sędziów Sądu Najwyższego nie może przekraczać liczby stanowisk sędziego w danej izbie, o której mowa w ust. 1.

§ 41. 1. W celu przeprowadzenia losowania sędziów Sądu Najwyższego do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego sporządza listę sędziów Sądu Najwyższego biorących udział w losowaniu oraz odrębną listę sędziów Sądu Najwyższego wyłączonych z losowania, o których mowa w art. 22a § 4 ustawy, wraz ze wskazaniem przyczyny wyłączenia.

2. Losowanie przeprowadza się w ten sposób, że do jednakowych, nieprzezroczystych pojemników wkłada się kartki zawierające nazwiska i imiona sędziów znajdujących się na liście sędziów Sądu Najwyższego biorących udział w losowaniu. Do jednego pojemnika wkłada się kartkę z nazwiskiem i imieniem jednego sędziego Sądu Najwyższego.

3. Zamknięte pojemniki zawierające kartki z nazwiskami i imionami sędziów umieszcza się w przezroczystym pojemniku. Po wymieszaniu pojemników zawierających kartki z nazwiskami i imionami sędziów, przewodniczący Kolegium Sądu Najwyższego losuje pojemniki zawierające kartki z nazwiskami i imionami sędziów w liczbie trzykrotnie większej niż liczba sędziów, o której mowa w art. 22a § 1 ustawy.

4. Po każdorazowym wylosowaniu pojemnika zawierającego kartkę z nazwiskiem i imieniem sędziego, przewodniczący Kolegium Sądu Najwyższego otwiera pojemnik i podaje nazwisko i imię sędziego znajdującego się na kartce wewnątrz pojemnika do wiadomości obecnych na posiedzeniu członków Kolegium Sądu Najwyższego.

5. W protokole losowania sędziów Sądu Najwyższego do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej zamieszcza się w szczególności datę i godzinę losowania, imię i nazwisko osoby przewodniczącego Kolegium Sądu Najwyższego, liczbę sędziów Sądu Najwyższego znajdujących się na liście sędziów Sądu Najwyższego biorących udział w losowaniu, nazwiska i imiona sędziów wyłączonych z losowania oraz nazwiska i imiona wylosowanych sędziów Sądu Najwyższego do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej oraz zastrzeżenia do przeprowadzenia losowania, o których mowa w art. 22a § 6 zdanie drugie ustawy. Protokół podpisuje przewodniczący Kolegium Sądu Najwyższego.

6. Do uzupełniającego losowania sędziów Sądu Najwyższego do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, o którym mowa w art. 22c § 2 zdanie pierwsze ustawy, przepisy ust. 1-5 stosuje się odpowiednio, z uwzględnieniem art. 22c § 2 zdanie trzecie ustawy.

§ 42. 1. Izba dzieli się na wydziały tworzone na podstawie kryteriów terytorialnych lub rzeczowo-problemowych.

2. W zarządzeniu o utworzeniu wydziału określa się zakres spraw przekazanych temu wydziałowi. Wydziały oznacza się liczbami rzymskimi.

3. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, po zasięgnięciu opinii Kolegium Sądu Najwyższego określa, określa, w drodze zarządzenia, zakres spraw przekazanych Wydziałowi Pierwszemu i Wydziałowi Drugiemu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, z uwzględnieniem art. 27a § 3 i 4 ustawy.

4. Wydziałem kieruje przewodniczący wydziału. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego może powołać zastępcę przewodniczącego wydziału na wniosek Prezesa Sądu Najwyższego, jeżeli przemawiają za tym liczba spraw wpływających do danego wydziału lub inne ważne względy.

5. Obsługę wydziałów zapewniają sekretariaty, którymi kierują kierownicy sekretariatów wydziałów. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego może powołać zastępcę kierownika sekretariatu wydziału na wniosek Prezesa Sądu Najwyższego, jeżeli przemawiają za tym liczba spraw wpływających do danego wydziału lub inne ważne względy. Jeden sekretariat wydziału może obsługiwać więcej niż jeden wydział.

§ 43. 1. W izbie działa sekretariat, którym kieruje kierownik sekretariatu izby.

2. W izbie są zatrudnieni asystenci sędziego Sądu Najwyższego, pracownicy administracyjni i obsługi. Przełożonym pracowników administracyjnych i obsługi jest kierownik sekretariatu izby.

Rozdział 10

Kancelaria Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego

§ 44. Kancelaria Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego wykonuje zadania związane z pełnieniem przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego czynności w zakresie funkcjonowania Sądu Najwyższego, w szczególności w zakresie spraw finansowych, kadrowych i administracyjno-gospodarczych.

§ 45. 1. Kancelarią Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego kieruje Szef Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego.

2. Szef Kancelarii jest przełożonym pracowników Kancelarii i ponosi odpowiedzialność za ich działania. Szef Kancelarii zapewnia sprawne i prawidłowe funkcjonowanie Kancelarii, a w razie potrzeby przedstawia wnioski dotyczące jej organizacji.

3. Z upoważnienia Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Szef Kancelarii wykonuje czynności z zakresu prawa pracy w stosunku do pracowników administracyjnych i obsługi.

§ 46. 1. W skład Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego wchodzi:

- 1) Biuro Administracyjno-Gospodarcze;
- 2) Biuro Finansowe;
- 3) Biuro Informatyki;
- 4) Biuro Kadr;
- 5) Biuro Organizacyjne;
- 6) Biblioteka i Archiwum Sądu Najwyższego;
- 7) komórka organizacyjna do spraw ochrony informacji niejawnych (pion ochrony).

2. Biura mogą dzielić się na zespoły, którymi kierują kierownicy zespołu.

§ 47. Do zakresu czynności Biura Administracyjno-Gospodarczego należą w szczególności zadania związane z obsługą administracyjną, techniczną i ochroną „Kompleksu Urbanistycznego Wymiaru Sprawiedliwości”, zarządzaniem mieniem Sądu Najwyższego, w tym zapewnieniem prawidłowych warunków eksploatacji pomieszczeń i sprzętu, prowadzeniem gospodarki transportowej, administracją mieszkań pozostających w zarządzie Sądu Najwyższego oraz zapewnieniem, w zakresie zadań Biura Administracyjno-Gospodarczego, prawidłowych warunków do wykonywania obowiązków służbowych przez sędziów i ławników Sądu Najwyższego.

§ 48. Do zakresu czynności Biura Finansowego należą w szczególności zadania związane z projektowaniem dochodów i wydatków Sądu Najwyższego i wykonaniem budżetu Sądu Najwyższego oraz prowadzenie innych spraw finansowo-księgowych.

§ 49. Do zakresu czynności Biura Informatyki należą w szczególności zadania związane z utrzymaniem i rozwojem systemu informatycznego Sądu Najwyższego oraz sprawnym funkcjonowaniem sprzętu komputerowego używanego przez sędziów, ławników Sądu Najwyższego i pracowników Sądu Najwyższego.

§ 50. Do zakresu czynności Biura Kadr należą w szczególności zadania związane z prowadzeniem spraw kadrowych i socjalnych sędziów Sądu Najwyższego, ławników Sądu Najwyższego, członków Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego oraz pracowników.

§ 51. 1. Do zakresu czynności Biura Organizacyjnego należą zadania związane z wykonywaniem ogólnego nadzoru nad działalnością administracyjną Sądu Najwyższego

sprawowanego przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego i Szefa Kancelarii w zakresie jego kompetencji, obsługą sędziów i ławników Sądu Najwyższego w zakresie zadań Biura oraz funkcjonowaniem biura podawczego.

2. Do zakresu czynności Biura Organizacyjnego należą także zadania związane z kancelaryjną obsługą posiedzeń Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Najwyższego i Kolegium Sądu Najwyższego, konferencji, seminariów, sympozjów, szkoleń, kontaktów międzynarodowych oraz prowadzenie sekretariatu Trybunału Stanu.

§ 52. 1. Pracami biura kieruje dyrektor, powoływany i odwoływany przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego. W Biurze Finansowym dyrektorem jest główny księgowy Sądu Najwyższego.

2. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego może powołać i odwołać zastępcę dyrektora w biurze.

§ 53. 1. Biblioteką i Archiwum Sądu Najwyższego kieruje dyrektor Biblioteki i Archiwum Sądu Najwyższego.

2. Biblioteka i Archiwum Sądu Najwyższego dzieli się na:

- 1) Bibliotekę;
- 2) Archiwum.

§ 54. Do zakresu działania pionu ochrony należy w szczególności ochrona informacji niejawnych w Sądzie Najwyższym oraz kontrola przestrzegania przepisów o ochronie tych informacji.

§ 55. Szczegółowy zakres czynności Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, w tym szczegółową strukturę i zakres czynności biur oraz Biblioteki i Archiwum w Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, określa zarządzenie Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego w sprawie regulaminu Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego oraz w sprawie regulaminu organizacyjnego pionu ochrony.

Rozdział 11

Biuro Studiów i Analiz Sądu Najwyższego

§ 56. 1. Biuro Studiów i Analiz Sądu Najwyższego wykonuje w szczególności zadania związane z pełnieniem przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego oraz Sąd Najwyższy funkcji związanych z pieczęcią nad zgodnością z prawem i jednolitością orzecznictwa sądów

powszechnych i wojskowych oraz oceną spójności i jednolitości prawa stosowanego przez sądy, a także sporządza projekty opinii, o których mowa w § 4 pkt 6.

2. Biuro Studiów i Analiz Sądu Najwyższego wykonuje zadania Sądu Najwyższego wynikające z przepisów o dostępie do informacji publicznej, z uwzględnieniem § 62 ust. 2 pkt 6.

§ 57. W skład Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego wchodziły działy określone w zarządzeniu, o którym mowa w § 61.

§ 58. 1. Biurem Studiów i Analiz Sądu Najwyższego kieruje dyrektor, a pracami działów - w razie potrzeby ich wyznaczenia - naczelnicy.

2. W ramach działów mogą być tworzone referaty, którymi kierują - w razie potrzeby ich wyznaczenia - kierownicy referatów.

§ 59. W Biurze Studiów i Analiz Sądu Najwyższego działa sekretariat, którym kieruje kierownik sekretariatu.

§ 60. 1. Biuro Studiów i Analiz Sądu Najwyższego składa się z członków tego Biura, pracowników administracyjnych i obsługi.

2. Członkiem Biura może być:

- 1) sędzia Sądu Najwyższego w stanie czynnym albo w stanie spoczynku;
- 2) sędzia sądu powszechnego lub wojskowego delegowany do pełnienia innych czynności w Sądzie Najwyższym;
- 3) osoba, która złożyła egzamin sędziowski lub prokuratorski albo ma kwalifikacje do zajmowania stanowiska sędziego lub stopień naukowy doktora nauk prawnych.

§ 61. Szczegółowy zakres czynności Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego oraz jego strukturę określa zarządzenie Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego w sprawie regulaminu Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego.

Rozdział 12

Centrum Informacyjne Sądu Najwyższego

§ 62. 1. W Sądzie Najwyższym działa Centrum Informacyjne Sądu Najwyższego, którym kieruje Rzecznik Prasowy.

2. Do zadań Centrum Informacyjnego Sądu Najwyższego należy:

- 1) współpraca ze środkami społecznego przekazu, w tym informowanie o sprawach zawisłych przed Sądem Najwyższym i orzeczeniach Sądu Najwyższego wywołujących zainteresowanie opinii publicznej;
- 2) informowanie o innej niż orzecznicza działalności Sądu Najwyższego;
- 3) odnoszenie się do publikacji i audycji dotyczących Sądu Najwyższego i sędziów Sądu Najwyższego;
- 4) redagowanie i aktualizowanie strony internetowej Sądu Najwyższego oraz strony podmiotowej Sądu Najwyższego w Biuletynie Informacji Publicznej;
- 5) monitorowanie środków społecznego przekazu w zakresie informacji odnoszących się do Sądu Najwyższego;
- 6) współpraca z Biurem Studiów i Analiz Sądu Najwyższego w sprawach związanych z dostępem do informacji publicznej w zakresie zleconym przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego;
- 7) organizowanie konferencji, seminariów, sympozjów, a także spotkań krajowych i międzynarodowych Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego lub wskazanych przez niego osób;
- 8) dbanie o wizerunek Sądu Najwyższego w opinii publicznej, w tym opracowywanie zasad identyfikacji wizualnej Sądu Najwyższego i bieżący monitoring ich przestrzegania;
- 9) edukacja dotycząca Sądu Najwyższego i organizowanie wydarzeń z tym związanych.

3. W skład Centrum Informacyjnego Sądu Najwyższego wchodzi Zespół Prasowy oraz Zespół do spraw Edukacji i Informacji.

4. Zespołami, o których mowa w ust. 3, kierują kierownicy.

5. Podział zadań pomiędzy Zespołami, o których mowa w ust. 3, określa zarządzenie Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego.

6. Rzecznik Prasowy składa Kolegium Sądu Najwyższego raz w roku sprawozdanie z działalności Centrum Informacyjnego Sądu Najwyższego.

Rozdział 13

Asystenci sędziego Sądu Najwyższego

§ 63. Asystenci sędziego Sądu Najwyższego zatrudnieni w Sądzie Najwyższym oraz sędziowie sądów powszechnych lub wojskowych delegowani do pełnienia funkcji asystenta sędziego Sądu Najwyższego wykonują czynności w izbach.

§ 64. 1. Asystenci sędziego Sądu Najwyższego zatrudnieni są w Sądzie Najwyższym na stanowisku asystenta, starszego asystenta, asystenta-specjalisty do spraw orzecznictwa oraz asystenta-specjalisty do spraw prawa europejskiego.

2. Asystenta sędziego Sądu Najwyższego, o którym mowa w ust. 1, sędziemu Sądowi Najwyższego przydziela Prezes Sądu Najwyższego.

3. Asystent sędziego Sądu Najwyższego nie może asystować więcej niż jednemu sędziemu Sądowi Najwyższego. Asystent wykonujący czynności wyłącznie w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej może asystować więcej niż jednemu sędziemu Sądowi Najwyższego orzekającemu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej.

4. Asystent-specjalista do spraw orzecznictwa i asystent-specjalista do spraw prawa europejskiego wykonują zadania zlecone przez Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą izby, w której wykonują czynności, asystując bądź nie asystując innemu sędziemu.

§ 65. 1. Asystent sędziego Sądu Najwyższego wykonuje zadania zlecone przez sędziego Sądu Najwyższego, w szczególności:

- 1) przygotowuje wstępne analizy akt spraw przydzielonych sędziemu Sądowi Najwyższego jako sprawozdawcy;
- 2) wyszukuje i gromadzi orzecznictwo oraz literaturę, a także analizuje strony internetowe pod kątem informacji użytecznych przy rozstrzyganiu zagadnień prawnych oraz rozpoznawaniu środków odwoławczych;
- 3) sporządza notatki, opinie i ekspertyzy prawne oraz przygotowuje projekty orzeczeń i uchwał;
- 4) sporządza projekty uzasadnień i tez.

2. Asystent sędziego Sądu Najwyższego wykonuje również zadania zlecone przez Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą izby, w której wykonuje czynności, a w szczególności:

- 1) wykonuje czynności związane z tworzeniem oraz redagowaniem izbowych baz orzeczeń w systemie informatycznym przeznaczonym do obsługi Sądu Najwyższego;
- 2) uczestniczy w pracach redakcyjnych związanych z publikowaniem orzeczeń Sądu Najwyższego oraz ich uzasadnień, a także z wydawaniem biuletynów Sądu Najwyższego;
- 3) sporządza projekty notatek informacyjnych do wydawanych przez Sąd Najwyższy orzeczeń, w tym projekt tezy oraz przyporządkowania orzeczenia w zakresie aktów prawnych i haseł przedmiotowych w systemie informatycznym przeznaczonym do obsługi Sądu Najwyższego.

§ 66. 1. Asystent-specjalista do spraw orzecznictwa wykonuje zadania zlecone przez Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą izby, w której wykonuje czynności, w szczególności sporządza opinie i ekspertyzy prawne, analizy orzecznictwa Sądu Najwyższego lub innych sądów, a także przygotowuje notatki do uchwał i ich uzasadnień oraz pytań prawnych przedstawianych Trybunałowi Konstytucyjnemu.

2. Asystent-specjalista do spraw prawa europejskiego wykonuje zadania zlecone przez Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą izby, w której wykonuje czynności, w szczególności sporządza analizy dotyczące treści, wykładni i funkcjonowania prawa europejskiego, w szczególności sporządza opinie i ekspertyzy prawne oraz analizy orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, a także przygotowuje notatki do pytań wstępnych oraz dotyczących ważności aktów organów unijnych kierowanych do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Rozdział 14

Strój urzędowy

§ 67. 1. Strojem urzędowym sędziego Sądu Najwyższego na rozprawie i posiedzeniu jawnym jest toga i biret, a sędziego przewodniczącego także łańcuch z wizerunkiem orła.

2. Strojem urzędowym ławnika Sądu Najwyższego na rozprawie i posiedzeniu jawnym jest toga i biret.

3. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, w porozumieniu z Kolegium Sądu Najwyższego, określa szczegółowy wzór togi, biretu i łańcucha.

Rozdział 15

Pieczenie urzędowe

§ 68. 1. Sąd Najwyższy, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego i Prezesi Sądu Najwyższego używają pieczęci urzędowych z wizerunkiem orła ustalonym dla godła Rzeczypospolitej Polskiej i napisem odpowiadającym obowiązującym przepisom.

2. Izby Sądu Najwyższego i wydziały w izbach mogą używać osobnych egzemplarzy pieczęci. Kontrolę wydanych pieczęci sprawuje Szef Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego. Pieczęcie o jednakowej treści są oznaczone numerami rozpoznawczymi.

3. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego określa sposób używania i przechowywania pieczęci urzędowych.

Rozdział 16

Czas i miejsce urzędowania

§ 69. Czas urzędowania Sądu Najwyższego ustala Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego. Informację o czasie urzędowania umieszcza się w widocznym miejscu w budynku Sądu Najwyższego.

§ 70. 1. Siedzibą Sądu Najwyższego jest budynek położony w Warszawie przy Placu Krasińskich nr 2/4/6.

2. Na zewnątrz budynku umieszcza się tablicę z nazwą „Sąd Najwyższy” oraz godło Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 71. 1. Wewnątrz budynku, w widocznym miejscu, umieszcza się:

- 1) tablicę informującą o rozmieszczeniu komórek organizacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem sal rozpraw oraz sekretariatów izb i sekretariatów wydziałów;
- 2) tablicę przeznaczoną do wywieszania obwieszczeń przewidzianych w przepisach postępowania.

2. Tablice, o których mowa w ust. 1, mogą mieć formę tablic świetlnych lub ekranów.

§ 72. 1. W salach rozpraw lub posiedzeń na ścianie za stołem sędziowskim umieszcza się wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Na stole sędziowskim znajdują się tabliczki z napisem „Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego”, „Prezes Sądu Najwyższego”, „Sędzia Sądu Najwyższego” lub „Ławnik Sądu Najwyższego” oraz imionami i nazwiskami sędziów lub ławników Sądu Najwyższego zasiadających w składzie orzekającym. Przed imieniem i nazwiskiem sędziego delegowanego do Sądu Najwyższego umieszcza się wyrazy „sędzia delegowany”. Wzór tabliczki określa Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, w porozumieniu z Kolegium Sądu Najwyższego.

3. Obok stołu sędziowskiego umieszcza się flagę państwową Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 73. W salach rozpraw lub posiedzeń część przeznaczona na umieszczenie stołu sędziowskiego oraz część przeznaczona dla osób uczestniczących w rozprawie lub posiedzeniu powinna być oddzielona od części przeznaczonej dla publiczności.

§ 74. Rejestry sądowe oraz bazy orzeczeń są tworzone i prowadzone w formie elektronicznej w systemie informatycznym przeznaczonym do obsługi Sądu Najwyższego.

Rozdział 17

Czynności przewodniczącego wydziału

§ 75. 1. Przewodniczący wydziału kieruje pracą wydziału, wykonuje czynności zlecone przez Prezesa Sądu Najwyższego na podstawie § 16 ust. 3, a ponadto:

- 1) zaznajamia się z pismami wpływającymi do wydziału i wydaje zarządzenia;
- 2) nadaje bieg wnioskom składanym w toku postępowania;
- 3) podejmuje niezbędne czynności związane z egzekucją zasądzonych przez Sąd Najwyższy kosztów sądowych;
- 4) wyraża zgodę na przeglądanie akt sprawy osobom niebędącym stroną w postępowaniu, które wykażą uzasadnioną potrzebę ich przejrzenia;
- 5) w przypadkach szczególnie uzasadnionych, zarządza przesłanie akt sprawy do odpowiedniego sądu w celu ułatwienia przejrzenia akt sprawy i sporządzenia z nich odpisów;
- 6) zarządza wydanie lub przesłanie akt sprawy instytutom, zakładom, instytucjom lub biegłym, powołanym do wydania opinii, jeżeli wymagają tego okoliczności sprawy;
- 7) kontroluje pracę sekretariatu wydziału, a w razie stwierdzenia nieprawidłowości wydaje zarządzenia;
- 8) zawiadamia Prezesa Sądu Najwyższego o ujawnionych w orzecznictwie sądów rozbieżnościach lub nieprawidłowości w wykładni prawa;
- 9) zawiadamia Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, za pośrednictwem Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą izby, o potrzebie zwiększenia liczby dni udziału w rozprawach przez ławnika Sądu Najwyższego oraz przewidywanej liczbie dni koniecznych do zakończenia spraw z udziałem tego ławnika Sądu Najwyższego;
- 10) zarządza wydawanie kart wstępu na rozprawy lub posiedzenia w razie przewidywanego zwiększonego zainteresowania publiczności rozprawą lub posiedzeniem;
- 11) wykonuje inne niezbędne czynności.

2. W przypadku niezwiększenia liczby dni udziału w rozprawach przez ławnika Sądu Najwyższego, wyznacza się nowego ławnika Sądu Najwyższego z listy ławników Sądu Najwyższego.

3. Przewodniczącego wydziału, w czasie nieobecności, zastępuje zastępca przewodniczącego wydziału, przewodniczący innego wydziału albo sędzia Sądu Najwyższego wyznaczony przez Prezesa Sądu Najwyższego.

Rozdział 18

Czynności przygotowawcze do rozprawy lub posiedzenia

§ 76. Po wpłynięciu akt sprawy do izby Sądu Najwyższego Prezes Sądu Najwyższego dokonuje badania, czy sprawa pozostaje we właściwości izby, a w razie potrzeby przekazuje sprawę do właściwej izby albo zwraca się do Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego o wskazanie właściwej izby, przedstawiając akta sprawy.

§ 77. Prezes Sądu Najwyższego zarządza rejestrację spraw pozostających we właściwości izby we właściwym repertorium i właściwym wydziale, a po ich zarejestrowaniu niezwłocznie przydziela sprawy sędziom, chyba że skład orzekający wyznaczany jest w drodze losowania albo sprawa podlega rozpoznaniu przez sędziego pełniącego dyżur w przypadku, o którym mowa w 79 ust. 1.

§ 78. 1. Prezes Sądu Najwyższego prowadzi i aktualizuje listę sędziów pełniących urząd na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego oraz sędziów delegowanych do pełnienia czynności sędziowskich w Sądzie Najwyższym, orzekających w izbie, w kolejności alfabetycznej nazwisk. Na liście prowadzonej przez Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Odpowiedzialności Zawodowej nie uwzględnia się sędziów podejmujących czynności w sprawach w przypadku, o którym mowa w art. 22d ustawy.

2. Prezes Sądu Najwyższego kierujący pracą Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych i Prezes Sądu Najwyższego kierujący pracą Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych mogą prowadzić i aktualizować więcej niż jedną listę, o której mowa w ust. 1. Utworzenie listy dodatkowej lub list dodatkowych następuje w drodze zarządzenia Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą danej izby, określającego kategorie spraw przyporządkowanych do listy dodatkowej, które, zgodnie z właściwością izby, mogą dotyczyć:

- 1) skarg nadzwyczajnych z zakresu prawa karnego;
- 2) skarg nadzwyczajnych z innego zakresu niż określony w pkt 1;
- 3) spraw z zakresu ochrony konkurencji oraz z zakresu praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową, regulacji energetyki, telekomunikacji i poczty, transportu kolejowego i rynku wodno-kanalizacyjnego, oraz spraw, w których złożono odwołanie od decyzji Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji;
- 4) spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych.

3. Prezes Sądu Najwyższego kierujący pracą Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych i Prezes Sądu Najwyższego kierujący pracą Izby Pracy i Ubezpieczeń

Společnych może umieścić, w drodze zarządzenia, sędziego znajdującego się na liście, o której mowa w ust. 1, również na liście dodatkowej lub listach dodatkowych. Umieszczenie sędziego na liście dodatkowej następuje z uwzględnieniem dotychczasowego doświadczenia sędziego związanego ze stosowaniem prawa w sprawach przyporządkowanych do danej listy dodatkowej, a także biorąc pod uwagę wielkość wpływu tych spraw do izby Sądu Najwyższego.

§ 79. 1. Prezes Sądu Najwyższego kierujący pracą Izby Odpowiedzialności Zawodowej określa listę sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej oraz pracowników sekretariatu tej Izby wyznaczonych do pełnienia dyżuru na każdy dzień w okresie co najmniej 3 miesięcy. Sędziowie orzekający w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w ramach dyżuru rozpoznają wnioski, o których mowa w art. 55 § 2 ustawy, art. 30 § 1a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1754 oraz z 2022 r. poz. 655 i 1259), art. 80 § 2da ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2072, z 2021 r. poz. 1080 i 1236 oraz z 2022 r. poz. 655 i 1259) oraz art. 135 § 10 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1247 i 1259).

2. Listę, o której mowa w ust. 1, określa się nie częściej niż raz na 3 miesiące, z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem.

3. W wyjątkowym przypadku do pełnienia dyżuru w danym dniu można wyznaczyć sędziego orzekającego w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej lub pracownika sekretariatu tej Izby spoza listy, o której mowa w ust. 1.

§ 80. 1. Prezes Sądu Najwyższego przydziela sędziom sprawy według kolejności ich wpływu do izby, oddzielnie dla każdej kategorii spraw, dla których prowadzone jest odrębne repertorium, oraz niezależnie od wydziału, w którym sprawa została zarejestrowana.

2. Sprawy, które wpłynęły do izby Sądu Najwyższego lub które zostały do niej przekazane w trybie § 76, przydzielane są sędziom na podstawie listy, o której mowa w § 78 ust. 1, lub właściwej listy dodatkowej, o której mowa w § 78 ust. 2, według kolejności alfabetycznej nazwisk na liście, chyba sprawa podlega rozpoznaniu przez sędziego pełniącego dyżur w przypadku, o którym mowa w § 79 ust. 1. Przydzielając sprawy, Prezes Sądu Najwyższego nie może pominąć sędziego, któremu według kolejności alfabetycznej powinna zostać przydzielona sprawa, z uwzględnieniem ust. 5. Sędzia, któremu sprawa została przydzielona, jest sędzią sprawozdawcą w sprawie.

3. Jeżeli po utworzeniu listy dodatkowej, o której mowa w § 78 ust. 2, dojdzie do znacznej dysproporcji w liczbie spraw przydzielonych sędziom znajdującym się na tej liście, Prezes Sądu Najwyższego może zarządzić czasowy przydział spraw bez uwzględniania listy dodatkowej.

4. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, w drodze zarządzenia, określa procentowy udział w przydziale spraw na podstawie listy, o której mowa w § 78 ust. 1, lub listy dodatkowej, o której mowa w § 78 ust. 2:

- 1) Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Prezesa Sądu Najwyższego, przewodniczącego wydziału, zastępcy przewodniczącego wydziału, Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Najwyższego, Nadzwyczajnego Rzecznika Dyscyplinarnego, zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Najwyższego, Rzecznika Prasowego, zastępcy Rzecznika Prasowego oraz sędziego Sądu Najwyższego – jeżeli jest to uzasadnione publicznym charakterem funkcji sprawowanej przez tego sędziego lub sędzia ten wykonuje zadania na rzecz Sądu Najwyższego zlecone mu do wykonania przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego;
- 2) sędziego orzekającego w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, z uwzględnieniem art. 22e ustawy.

5. W przydziale sprawy pomija się:

- 1) sędziów, o których mowa w ust. 4, w zakresie spraw ponad procentowy udział w przydziale spraw określony na podstawie tego przepisu;
- 2) sędziów, którzy nie mogą orzekać ze względu na wystąpienie długotrwałej i uzasadnionej przeszkody, w szczególności choroby;
- 3) sędziów delegowanych do pełnienia czynności sędziowskich w Sądzie Najwyższym, w przypadku sprawy, która podlega rozpoznaniu w składzie jednego sędziego;
- 4) sędziów, którym uprzednio przydzielono wniosek lub środek zaskarżenia zgodnie z ust. 6;
- 5) sędziów, którym do przejścia w stan spoczynku pozostało mniej niż 6 miesięcy, w przypadku gdy Prezes Sądu Najwyższego uzna takie pominięcie za celowe we wszystkich lub niektórych kategoriach spraw, dla których prowadzone jest odrębne repertorium.

6. Wnioski i środki zaskarżenia dotyczące tej samej sprawy mogą być przydzielone sędziemu, któremu przydzielono do rozpoznania pierwszy wniosek lub środek zaskarżenia dotyczący tej samej sprawy.

7. W sprawach rozpoznawanych w składach wieloosobowych, po przydzieleniu sprawy sędziemu sprawozdawcy, Prezes Sądu Najwyższego wydaje zarządzenie o wyznaczeniu

pozostałych członków składu orzekającego, w tym przewodniczącego, mając na względzie równomierne obciążenie sędziów orzekających w izbie. Jeżeli w składzie orzekającym uczestniczy Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, Prezes Sądu Najwyższego albo przewodniczący wydziału, osoba ta jest przewodniczącym składu orzekającego.

8. Przepisy ust. 1-7 stosuje się odpowiednio w przypadku:

- 1) wniosku lub żądania wyłączenia sędziego wyznaczonego do rozpoznania sprawy;
- 2) rozpoznania sprawy po przyjęciu do rozpoznania skargi kasacyjnej lub skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia;
- 3) rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego powstałego w konkretnej sprawie rozpoznawanej przez Sąd Najwyższy;
- 4) innej kwestii incydentalnej, wymagającej wyznaczenia składu orzekającego do jej rozstrzygnięcia.

9. Sędziemu przydziela się dodatkowo odpowiednią liczbę spraw rejestrowanych w danym repertorium, jeżeli:

- 1) sprawa uprzednio przydzielona sędziemu została zakończona:
 - a) przekazaniem sprawy do innej izby,
 - b) połączeniem ze sprawą innego sędziego sprawozdawcy,
 - c) zarządzeniem o zakresie sprawy wskutek jej omyłkowego zarejestrowania;
- 2) sędzia został wyłączony od rozpoznania uprzednio przydzielonej sprawy lub podlega wyłączeniu od jej rozpoznania z mocy prawa.

10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, sprawy przydziela się na podstawie listy, o której mowa w § 78 ust. 1, lub listy dodatkowej, o której mowa w § 78 ust. 2, poczynając od pierwszego sędziego, którego sprawa została zakończona albo który został wyłączony od rozpoznania sprawy.

11. W przypadku rozpoczęcia przez sędziego orzekania w danej izbie sędziemu przydziela się sprawy przydzielone uprzednio innym sędziom - o najwcześniejszej i najpóźniejszej dacie wpływu, aż do osiągnięcia przez sędziego średniej liczby spraw przydzielonych sędziom w danej izbie, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w art. 22d ustawy. Z przydziału wyłączone są sprawy, w których wydano zarządzenie o wyznaczeniu terminu posiedzenia z udziałem dotychczasowego sędziego sprawozdawcy.

12. Do sędziego wyznaczonego do orzekania na czas określony w innej izbie w przypadku, o którym mowa w art. 35 § 3 ustawy, przepisu ust. 11 nie stosuje się. Zasady przydziału spraw sędziemu, o którym mowa w zdaniu pierwszym, określa Pierwszy Prezes

Sądu Najwyższego w akcie wyznaczenia, po zasięgnięciu opinii Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą izby, do której następuje wyznaczenie oraz Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą izby, w której sędzia zajmuje stanowisko.

13. W przypadku zakończenia przez sędziego orzekania w Sądzie Najwyższym albo orzekania w danej izbie sprawy przydzielone sędziemu przydziela się pozostałym sędziom na podstawie listy, o której mowa w § 78 ust. 1, lub listy dodatkowej, o której mowa w § 78 ust. 2, przy czym przydziela się naprzemiennie sprawy o najwcześniejszej i najpóźniejszej dacie wpływu z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w art. 22d ustawy.

14. Sprawy przydzielone sędziemu mogą zostać rozdzielone pomiędzy pozostałych sędziów w przypadku wystąpienia po stronie sędziego długotrwałej i uzasadnionej przeszkody w orzekaniu, w szczególności choroby, jeżeli jest to uzasadnione stanem zaległości w izbie. Do przydziału spraw pozostałym sędziom przepis ust. 13 stosuje się odpowiednio. Prezes Sądu Najwyższego może określić, w drodze zarządzenia, szczegółowe zasady dokonywania rozdziału spraw pomiędzy pozostałych sędziów w izbie.

15. W przypadku ustania przeszkody w orzekaniu, o której mowa w ust. 14, sędziemu przydziela się sprawy przydzielone uprzednio innym sędziom. Przepis ust. 11 stosuje się odpowiednio.

§ 81. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 29 § 15 zdanie pierwsze i § 21 zdanie pierwsze ustawy, art. 23a § 14 zdanie trzecie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych oraz art. 42a § 13 zdanie trzecie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego zarządza wyznaczenie składu orzekającego w drodze losowania. Przepisów § 80 ust. 1-7 nie stosuje się.

2. Niezwłocznie po zarejestrowaniu sprawy, akta sprawy przestawiane są Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego określa w zarządzeniu listę sędziów biorących udział w losowaniu oraz termin przeprowadzenia losowania.

3. Skład orzekający w sprawie losuje się spośród całego składu Sądu Najwyższego, z wyłączeniem sędziów, po których stronie zachodzi długotrwała i uzasadniona przeszkoda w orzekaniu oraz sędziów wyłączonych z losowania na podstawie art. 29 § 15 zdanie drugie i § 21 zdanie drugie ustawy.

4. Losowanie przeprowadza się w ten sposób, że jednakowe kartki z odrębnie wypisanymi nazwiskami i imionami sędziów biorących udział w losowaniu umieszcza się w nieprzezroczystym pojemniku, z którego Prezes Sądu Najwyższego kierujący pracą izby, w której zarejestrowano sprawę albo osoba przez niego wyznaczona kolejno losuje niezbędną

liczbę kartek w zależności od liczebności składu orzekającego oraz dwóch sędziów zastępców. Czynności, o których mowa w zdaniu pierwszym, przeprowadza się przy udziale protokolanta.

5. Sędzia wylosowany, jako pierwszy jest sędzią sprawozdawcą. Sędzia wylosowany jako drugi jest przewodniczącym. Jeżeli wylosowano Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Prezesa Sądu Najwyższego albo przewodniczącego wydziału, osoba ta jest przewodniczącym składu orzekającego. Jeżeli wylosowano więcej niż jednego Prezesa Sądu Najwyższego, przewodniczącym jest pierwszy z wylosowanych Prezesów Sądu Najwyższego. Jeżeli wylosowano więcej niż jednego przewodniczącego wydziału, przewodniczącym jest pierwszy z wylosowanych przewodniczących wydziału.

6. W przypadku konieczności dokonania zmiany w składzie orzekającym z powodu długotrwałej i uzasadnionej przeszkody w orzekaniu, na zarządzenie Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego sędziowie zastępcy wchodzi do składu orzekającego w kolejności wylosowania.

7. Z przebiegu losowania sporządza się protokół losowania, który podpisują Prezes Sądu Najwyższego kierujący pracą izby, w której zarejestrowano sprawę albo osoba przez niego wyznaczona dokonująca losowania i protokolant. Protokół powinien zawierać oznaczenie sprawy, imiona i nazwiska sędziów, spośród których losowano skład orzekający, imiona i nazwiska wyznaczonych w drodze losowania sędziów składu orzekającego, w tym sędziego sprawozdawcy i przewodniczącego, imiona i nazwiska sędziów zastępców oraz imiona i nazwiska sędziów wyłączonych z losowania wraz z podaniem przyczyny tego wyłączenia. Protokół dołącza się do akt sprawy.

8. W przypadku konieczności dokonania zmiany w składzie orzekającym powstałej po wejściu do składu orzekającego obydwu sędziów zastępców, przeprowadza się losowanie uzupełniające. Do losowania uzupełniającego przepisy ust. 1-7 stosuje się odpowiednio.

§ 82. 1. Sprawy przydzielone sędziemu rozpoznawane są przez niego według kolejności wpływu do izby Sądu Najwyższego w danej kategorii spraw, dla których prowadzone jest odrębne repertorium, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Sędzia może odstąpić od kolejności rozpoznania sprawy tylko w uzasadnionych przypadkach, jeżeli przemawia za tym wzgląd na jednolitość orzecznictwa Sądu Najwyższego, organizacja posiedzenia jawnego lub szczególna zawłość sprawy.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Prezes Sądu Najwyższego może zarządzić rozpoznanie sprawy poza kolejnością.

§ 83. 1. Prezes Sądu Najwyższego może z odpowiednim wyprzedzeniem sporządzić:

- 1) plan posiedzeń w izbie, ustalający terminy posiedzeń i rozpraw;
- 2) plan zastępstw sędziów.

2. W zawiadomieniu o składzie rozpoznającym sprawę, o którym mowa w art. 29 § 8 ustawy, należy zawrzeć także informację o zastępcach sędziów wyznaczonych w planie zastępstw sędziów.

3. Plan zastępstw sędziów wyznacza zastępców sędziów na dany miesiąc oraz kolejność podejmowania czynności w zastępstwie w przypadku wyznaczenia większej liczby zastępców sędziów, mając na względzie równomierne obciążenie sędziów orzekających w izbie.

4. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego nie może zostać wyznaczony na zastępcę sędziego. Prezes Sądu Najwyższego może nie wyznaczać siebie lub przewodniczących wydziałów na zastępcę sędziego.

5. W przypadku nieobecności lub wyłączenia członka składu orzekającego od rozpoznania sprawy, czynności na posiedzeniu jawnym lub rozprawie podejmuje zastępca sędziego, chyba że przepisy szczególne uniemożliwiają kontynuowanie posiedzenia jawnego lub rozprawy po zmianie składu orzekającego lub Prezes Sądu Najwyższego uzna, że jest to niecelowe.

6. Czynności niewymagające przeprowadzenia posiedzenia jawnego lub rozprawy są podejmowane przez zastępcę sędziego, jeżeli ustawowy termin podjęcia tych czynności upływa przed przewidywanym końcem nieobecności sędziego lub przewodniczący wydziału uzna, że wymaga tego sprawność postępowania.

7. Do podjęcia czynności w sprawie sędziego zastępcę zgodnie z planem zastępstw sędziów wskazuje przewodniczący wydziału. Jeżeli podjęcie czynności przez sędziów zastępców nie jest możliwe, obowiązki sędziego zastępcy wykonuje sędzia wykonujący obowiązki sędziego zastępcy, wskazany przez Prezesa Sądu Najwyższego.

§ 84. 1. Zarządzenie o wyznaczeniu terminu posiedzenia wydaje sędzia sprawozdawca.

2. Zarządzenie o wyznaczeniu terminu posiedzenia wydaje się z uwzględnieniem planu posiedzeń, jeżeli został sporządzony.

3. Zarządzenie o wyznaczeniu terminu posiedzenia może wydać również Prezes Sądu Najwyższego lub przewodniczący wydziału, jeżeli sędzia sprawozdawca nie wyda zarządzenia, o którym mowa w ust. 1, z uwzględnieniem sporządzonego planu posiedzeń lub w terminie określonym przez Prezesa Sądu Najwyższego.

4. W zarządzeniu o wyznaczeniu terminu rozprawy lub posiedzenia wskazuje się:

- 1) dzień, godzinę i salę rozpraw lub posiedzeń;
- 2) strony i inne osoby, które należy wezwać lub zawiadomić o terminie rozprawy lub posiedzenia;
- 3) inne czynności konieczne do przygotowania rozprawy lub posiedzenia.

§ 85. 1. Ławników Sądu Najwyższego zawiadamia się o terminie rozprawy lub posiedzenia co najmniej na 14 dni przed posiedzeniem lub rozprawą, a w wyjątkowych przypadkach w terminie krótszym, jednocześnie zawiadamiając pracodawcę zatrudniającego ławnika Sądu Najwyższego.

2. Nieobecnego ławnika Sądu Najwyższego zastępuje, jeżeli to możliwe, ławnik Sądu Najwyższego mający inną rozprawę lub posiedzenie w tym samym dniu.

3. O każdym przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności ławnika Sądu Najwyższego na posiedzeniu lub rozprawie, przewodniczący składu orzekającego zawiadamia, za pośrednictwem Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą izby, Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego oraz może zawiadomić Radę Ławniczą Sądu Najwyższego.

§ 86. Przed rozprawą lub posiedzeniem może odbyć się narada wstępna w celu omówienia występujących w sprawie zagadnień.

Rozdział 19

Rozprawy i posiedzenia

§ 87. Do postępowania przed Sądem Najwyższym stosuje się przepisy niniejszego rozdziału, z uwzględnieniem przepisów ustaw.

§ 88. Sąd Najwyższy orzeka na posiedzeniach niejawnych. Przewodniczący może skierować sprawę na posiedzenie jawne lub na rozprawę.

§ 89. Rozprawy i posiedzenia odbywają się w salach rozpraw i salach posiedzeń w budynku będącym siedzibą Sądu Najwyższego.

§ 90. Rozprawą i posiedzeniem kieruje przewodniczący.

§ 91. Sędziowie i ławnicy Sądu Najwyższego wkładają biret przy wchodzeniu na salę i wychodzeniu z niej, a także w czasie ogłaszania wyroku i uchwały oraz odbierania przyrzeczenia.

§ 92. 1. Przewodniczący zajmuje miejsce środkowe za stołem sędziowskim, a pozostali sędziowie i ławnicy Sądu Najwyższego zajmują miejsca po obu stronach przewodniczącego. Z prawej strony przed stołem sędziowskim zajmuje miejsce protokolant.

2. Prokurator, oskarżyciel inny niż prokurator, powód i wnioskodawca zajmują miejsca przed stołem sędziowskim po prawej stronie, a oskarżony, pozwany i inny uczestnik postępowania - po lewej stronie.

§ 93. 1. W czasie rozprawy i posiedzenia jawnego na sali znajduje się woźny, który wykonuje zarządzenia przewodniczącego, w szczególności strzeże porządku w czasie przerw.

2. Woźny wywołuje sprawy oraz oznajmia wejście składu orzekającego na salę, wypowiadając głośno słowa: „Sąd Najwyższy! Proszę wstać!”. Przed wyjściem składu orzekającego z sali woźny wypowiada głośno słowa: „Proszę wstać!”.

3. W czasie rozprawy i posiedzenia jawnego woźny używa stroju urzędowego.

§ 94. W przypadku przewidywanego zwiększonego zainteresowania publiczności rozprawą lub posiedzeniem przewodniczący wydziału może zarządzić wydawanie kart wstępu na salę rozpraw lub posiedzeń. W pierwszej kolejności karty otrzymują osoby najbliższe uczestnikom postępowania oraz przedstawiciele środków społecznego przekazu.

§ 95. 1. Wszyscy obecni powstają z miejsc w czasie wchodzenia składu orzekającego na salę, odbierania przyrzeczenia, ogłaszania wyroku i uchwały oraz w czasie wychodzenia składu orzekającego z sali.

2. W przypadku rozprawy lub posiedzenia powstaje z miejsca każda osoba, która przemawia do sądu i do której zwraca się sąd. W uzasadnionych przypadkach przewodniczący może zezwolić na pozostanie tej osoby w pozycji siedzącej.

§ 96. 1. Przewodniczący otwiera, prowadzi i zamyka rozprawę lub posiedzenie, udziela głosu, zadaje pytania, upoważnia do zadawania pytań i ogłasza orzeczenia.

2. Przewodniczący czuwa w szczególności, aby:

- 1) rozprawa lub posiedzenie rozpoczęła się i zakończyła punktualnie oraz przebiegała w spokoju i z zachowaniem powagi;
- 2) w toku rozprawy lub posiedzenia nie pominięto żadnych istotnych okoliczności koniecznych do wydania orzeczenia;
- 3) podczas narady omówiono wszystkie wyłaniające się zagadnienia.

3. W razie potrzeby przewodniczący wzywa funkcjonariuszy Policji lub straży sądowej.

§ 97. 1. Po otwarciu rozprawy lub posiedzenia, sprawdzeniu obecności oraz sprawozdaniu sędziego sprawozdawcy przewodniczący udziela głosu osobom uprawnionym do udziału w rozprawie lub posiedzeniu, według ustalonej przez siebie kolejności.

2. Każda osoba przemawia tylko raz. Jeżeli sprawa jest szczególnie zawiła, przewodniczący może w określonej kwestii udzielić głosu ponownie.

§ 98. Przewodniczący może zezwolić - na wniosek złożony przed rozprawą lub posiedzeniem - przedstawicielom środków społecznego przekazu na utrwalanie obrazu i dźwięku, jeżeli dokonywanie tych czynności nie będzie utrudniało prowadzenia rozprawy lub posiedzenia.

§ 99. 1. Jeżeli przewodniczący uzna, że złożenie do akt sprawy okazanego mu przedmiotu lub dokumentu albo odpisu lub wyciągu z dokumentu jest zbędne, nakazuje ich opisanie w protokole, wskazując osobę, która je przedstawiła.

2. Na dokumencie złożonym do akt sprawy w czasie posiedzenia protokolant zamieszcza wzmiankę, przez kogo dokument został złożony. W przypadku złożenia do akt sprawy przedmiotu, a także gdy ze względu na rodzaj dokumentu może być on zwrócony po ukończeniu postępowania - wzmiankę taką zamieszcza się w protokole.

§ 100. 1. W toku postępowania można wydać stronie złożony przez nią w sprawie przedmiot lub dokument tylko na zarządzenie przewodniczącego rozprawy lub posiedzenia podjęte w porozumieniu z sędzią sprawozdawcą.

2. Po ukończeniu postępowania wydanie stronie przedmiotu lub dokumentu następuje na zarządzenie przewodniczącego wydziału.

3. Wydanie dokumentu stronie następuje dopiero po złożeniu przez nią do akt sprawy uwierzytelnionego odpisu lub wyciągu z dokumentu, z tym że w przypadku, o którym mowa w ust. 2, przewodniczący może zwolnić stronę z tego obowiązku.

4. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio do wydawania przedmiotów lub dokumentów osobom innym niż strona.

§ 101. W aktach sprawy zamieszcza się wzmiankę o wydaniu z akt sprawy dokumentów, odpisów, kserokopii i innych pism.

§ 102. Rozprawa lub posiedzenie mogą być odwołane, odroczone lub przerwane tylko z ważnej przyczyny. W przypadku odroczenia lub przerwania rozprawy lub posiedzenia należy ogłosić następny termin, chyba że ze względu na przyczynę odroczenia lub przerwania niezwłoczne wyznaczenie następnego terminu nie jest możliwe.

§ 103. 1. Przewodniczący zamyka rozprawę lub posiedzenie, gdy wszystkie niezbędne czynności zostały dokonane, i zarządza naradę.

2. W naradzie biorą udział tylko członkowie składu orzekającego.

3. Przewodniczący może zamkniętą rozprawę lub posiedzenie otworzyć na nowo.

§ 104. 1. Na rozprawach i posiedzeniach jawnych protokolant sporządza protokół, który podpisują przewodniczący i protokolant.

2. Z posiedzenia niejawnego, jeżeli nie wydano orzeczenia, sporządza się notatkę urzędową, którą podpisuje przewodniczący.

Rozdział 20

Orzeczenia

§ 105. Do postępowania przed Sądem Najwyższym stosuje się przepisy niniejszego rozdziału, z uwzględnieniem przepisów ustaw.

§ 106. 1. Orzeczenie podlegające ogłoszeniu sporządza się i ogłasza bezpośrednio po zamknięciu rozprawy lub posiedzenia i naradzie, chyba że ogłoszenie odroczone.

2. Orzeczenie wydane na posiedzeniu niejawnym sporządza się bezpośrednio po zakończeniu posiedzenia.

3. Orzeczenie sporządza sędzia sprawozdawca.

§ 107. 1. Na wyroku nad wyrazami „Wyrok w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej” zamieszcza się wizerunek orła.

2. W orzeczeniu przy imionach i nazwiskach przewodniczącego i sprawozdawcy dopisuje się odpowiednio, ujęte w nawiasach, wyrazy „przewodniczący” i „sprawozdawca”.

3. W orzeczeniu przy imionach i nazwiskach ławników Sądu Najwyższego dopisuje się ujęte w nawiasie wyrazy „ławnik Sądu Najwyższego”.

§ 108. 1. Uzasadnienie orzeczenia sporządza sędzia sprawozdawca. Sędzia sprawozdawca nie ma obowiązku sporządzenia uzasadnienia orzeczenia, do którego zgłosił zdanie odrębne.

2. Jeżeli sędzia sprawozdawca odmówił sporządzenia uzasadnienia orzeczenia, do którego zgłosił zdanie odrębne, albo jeżeli sporządzenie uzasadnienia orzeczenia przez sędziego sprawozdawcę nie jest możliwe lub napotyka przeszkody, których czasu trwania nie można przewidzieć, uzasadnienie orzeczenia sporządza sędzia, który brał udział w wydaniu orzeczenia, wyznaczony przez przewodniczącego rozprawy lub posiedzenia. W takim

przypadku – przy publikacji orzeczenia wraz z uzasadnieniem - przy imieniu i nazwisku sędziego, który sporządził uzasadnienie, dopisuje się, ujęty w nawiasach, wyraz „uzasadnienie”.

3. Uzasadnienie powinno być jasne i możliwie najkrótsze oraz ograniczać się do kwestii istotnych. W uzasadnieniu należy unikać obcych i nieużywanych powszechnie wyrażen.

§ 109. Sędzia sprawozdawca czuwa nad wydaniem niezbędnych zarządzeń związanych z wykonaniem orzeczenia wydanego na rozprawie lub posiedzeniu.

Rozdział 21

Posiedzenia i uchwały składów powiększonych

§ 110. 1. Do spraw o podjęcie uchwały w składzie powiększonym, niezwiązanych z rozpoznaniem przez Sąd Najwyższy konkretnej sprawy, przepisy § 78, § 80 oraz § 82-84 stosuje się odpowiednio, z tym że:

- 1) w uzasadnionych przypadkach Prezes Sądu Najwyższego może wyznaczyć dodatkowego sędziego sprawozdawcę, z uwzględnieniem przepisu art. 83 § 3 ustawy;
- 2) z przydziału spraw, o którym mowa w § 80 ust. 11 zdanie drugie, wyłączone są również sprawy o podjęcie uchwały, w których zarządzono sporządzenie przez dotychczasowego sędziego sprawozdawcę lub sędziów sprawozdawców projektu uchwały lub referatu, o których mowa w § 112 ust. 1.

2. W przypadku spraw o podjęcie uchwały, o których mowa w ust. 1, podejmowanej w pełnym składzie Sądu Najwyższego albo składzie połączonych izb, sędziego sprawozdawcę lub dodatkowego sędziego sprawozdawcę oraz przewodniczącego wyznacza Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego.

§ 111. 1. Sąd Najwyższy podejmuje uchwałę w składzie powiększonym na posiedzeniu jawnym, chyba że z ważnych przyczyn przewodniczący zarządzi inaczej. Uchwała ogłaszana jest publicznie. W posiedzeniu może brać udział także organ, który złożył wniosek o podjęcie uchwały.

2. Do podjęcia uchwały pełnego składu Sądu Najwyższego lub składu połączonych izb wymagana jest obecność co najmniej 2/3 sędziów każdej z izb. Do podjęcia uchwały składu izby wymagana jest obecność 2/3 sędziów tej izby.

§ 112. 1. W sprawach o podjęcie uchwały w pełnym składzie izby lub w składzie siedmiu sędziów Prezes Sądu Najwyższego kierujący izbą - lub z jego upoważnienia przewodniczący

wydziału - zarządza sporządzenie przez sędziego sprawozdawcę lub sędziów sprawozdawców projektu uchwały lub referatu obejmującego wstępną analizę zagadnienia prawnego przedstawionego do rozstrzygnięcia.

2. Odpisy projektu uchwały lub referatu doręcza się sędziom składu orzekającego, a w razie uzasadnionej potrzeby także pozostałym sędziom w izbie; poza tym odpisów projektu uchwały i referatu nie sporządza się ani nie udostępnia do wglądu.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio w sprawach o podjęcie uchwały przez pełny skład Sądu Najwyższego lub przez skład połączonych izb, z tym że zarządzenie sporządzenia projektu uchwały lub referatu wydaje Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego lub wyznaczony przez niego Prezes Sądu Najwyższego.

§ 113. 1. Posiedzeniom w składzie powiększonym przewodniczy Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego. Jeżeli w składzie powiększonym nie uczestniczy Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, posiedzeniu przewodniczy Prezes Sądu Najwyższego.

2. Posiedzeniu składu siedmiu sędziów, jeżeli nie uczestniczy w nim Prezes Sądu Najwyższego, przewodniczy wyznaczony przez niego przewodniczący wydziału lub inny sędzia.

§ 114. Składowi połączonych izb przewodniczy Prezes Sądu Najwyższego kierujący izbą, w której wydano postanowienie lub do której wpłynął wniosek, chyba że Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego zarządzi inaczej.

§ 115. 1. Uchwała zostaje podjęta po niejawnym naradzie sędziów uczestniczących w składzie orzekającym. Narada obejmuje sprawozdanie sędziego sprawozdawcy, dyskusję, głosowanie, omówienie zasadniczych motywów rozstrzygnięcia oraz sporządzenie uchwały.

2. Przewodniczący zbiera głosy sędziów według ich starszeństwa służbowego, poczynając od najmłodszego w służbie sędziowskiej, a sam głosuje ostatni. Sprawozdawca, także gdy jest przewodniczącym, głosuje jako pierwszy. Sędzia nie może wstrzymać się od głosowania, a uchwała zostaje podjęta większością głosów.

3. Uchwałę podpisują wszyscy sędziowie. Sędzia, który przy głosowaniu nie zgodził się z większością, może przy podpisywaniu uchwały zgłosić zdanie odrębne, dodając do podpisu odpowiednią wzmiankę.

4. Jeżeli na naradzie sędziowskiej w składzie izby lub izb albo pełnego składu Sądu Najwyższego, przy parzystej liczbie sędziów, żadne z proponowanych rozstrzygnięć nie

uzyskało większości głosów, Sąd Najwyższy odracza posiedzenie. Kolejny termin posiedzenia wyznacza się nie wcześniej niż po upływie miesiąca od dnia odroczenia posiedzenia.

§ 116. 1. Uchwałę ogłasza się bezpośrednio po jej podjęciu. W wyjątkowych przypadkach sąd może odroczyć ogłoszenie uchwały na okres do 14 dni.

2. Uchwałę ogłasza przewodniczący w obecności składu orzekającego, także wtedy gdy ogłoszenie zostało odroczone. Na żądanie sędziego, który zgłosił zdanie odrębne, przewodniczący ogłasza o zgłoszeniu tego zdania, a sędzia może ustnie przedstawić zwięzłe motywy swojego zdania odrębnego. W przypadku zgłoszenia zdania odrębnego na żądanie sędziego należy ten fakt zaznaczyć w uchwale, dopisując przy imieniu i nazwisku tego sędziego wyrazy „zdanie odrębne”.

3. Uzasadnienie uchwały sporządza się w terminie 30 dni. Przepis § 108 stosuje się odpowiednio.

4. Uzasadnienie podpisują wszyscy sędziowie, nie wyłączając sędziów przegłosowanych i tych, którzy zgłosili zdanie odrębne. Jeżeli sędzia nie może podpisać uzasadnienia, przewodniczący lub najstarszy służbą sędzia zaznacza pod uzasadnieniem przyczynę braku podpisu.

5. W razie potrzeby, jeszcze przed podpisaniem uzasadnienia, przewodniczący może zarządzić dodatkową naradę i głosowanie nad treścią uzasadnienia uchwały.

6. W chwili podpisywania uzasadnienia uchwały sędzia może zgłosić zdanie odrębne do uzasadnienia. Przepis § 115 ust. 3 stosuje się odpowiednio, z tym że uzasadnienie zdania odrębnego do uchwały lub jej uzasadnienia sporządza się w terminie 14 dni od chwili podpisania uzasadnienia uchwały przez skład orzekający.

§ 117. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio do posiedzeń w innych składach Sądu Najwyższego, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Rozdział 22

Publikacja orzeczeń

§ 118. Sędzia sporządzający uzasadnienie orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie przy jego podpisaniu wypełnia notatkę informacyjną w systemie informatycznym przeznaczonym do obsługi Sądu Najwyższego, oznaczając w miarę potrzeby tezę orzeczenia, przyporządkowując orzeczenie w zdefiniowanym słowniku aktów prawnych i haseł, jak też przedstawiając propozycję jego ewentualnej publikacji.

§ 119. Zasady publikacji orzeczeń określa Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego na wniosek Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą danej izby.

Rozdział 23

Przepisy epizodyczne, dostosowujące i przepis końcowy

§ 120. Od dnia 15 lipca 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.:

- 1) Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, po zasięgnięciu opinii Kolegium Sądu Najwyższego określa, w drodze zarządzenia, szczegółową strukturę i zakres czynności biur w Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego;
- 2) powołuje i odwołuje Szefa Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Dyrektora Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego, Rzecznika Prasowego, zastępcę Rzecznika Prasowego, dyrektorów biur w Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego i ich zastępców oraz dyrektora Biblioteki Sądu Najwyższego;
- 3) w skład Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego oprócz komórek, o których mowa w § 46 ust. 1 pkt 1-5 i 7, wchodzi Biblioteka Sądu Najwyższego;
- 4) do zakresu czynności Biura Organizacyjnego należą zadania związane z wykonywaniem ogólnego nadzoru nad działalnością administracyjną Sądu Najwyższego sprawowanego przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego i Szefa Kancelarii w zakresie jego kompetencji, obsługą sędziów i ławników Sądu Najwyższego w zakresie zadań Biura oraz funkcjonowaniem archiwum zakładowego i biura podawczego;
- 5) Biblioteką Sądu Najwyższego kieruje dyrektor Biblioteki Sądu Najwyższego;
- 6) szczegółowy zakres czynności Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, w tym szczegółową strukturę i zakres czynności biur, określa zarządzenie Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego w sprawie regulaminu Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego oraz w sprawie regulaminu organizacyjnego pionu ochrony.

§ 121. 1. Biblioteka Sądu Najwyższego staje się Biblioteką i Archiwum Sądu Najwyższego.

2. Zadania należące do właściwości zespołu archiwum zakładowego w Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego związane z funkcjonowaniem archiwum zakładowego przejmuje i prowadzi Biblioteka i Archiwum Sądu Najwyższego.

§ 122. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 15 lipca 2022 r., z wyjątkiem § 4 pkt 2 lit b i pkt 18, § 33 pkt 3 w zakresie § 4 pkt 2 lit. b, § 46 ust. 1 pkt 6, § 51 ust. 1, § 55 i § 121, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.¹⁾

PREZYDENT

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

ANDRZEJ DUDA

PREZES

RADY MINISTRÓW

MATEUSZ MORAWIECKI

¹⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 29 marca 2018 r. – Regulamin Sądu Najwyższego (Dz. U. poz. 660, z 2019 r. poz. 274 i 1049 oraz z 2021 r. poz. 1077.), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1259).

Załączniki
do rozporządzenia
Prezydenta Rzeczypospolitej
Polskiej
z dnia (poz. ...)

ZALĄCZNIK Nr 1

KARTA DO GŁOSOWANIA

Kandydaci na stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego
1. Nazwisko i imię kandydata
2. Nazwisko i imię kandydata
3. Nazwisko i imię kandydata
4. Nazwisko i imię kandydata
5. Nazwisko i imię kandydata
.....
.....
.....
.....
pieczęć

ZAŁĄCZNIK Nr 2

KARTA DO GŁOSOWANIA

Kandydaci na stanowisko Prezesa Sądu Najwyższego
1. Nazwisko i imię kandydata
2. Nazwisko i imię kandydata
3. Nazwisko i imię kandydata
4. Nazwisko i imię kandydata
5. Nazwisko i imię kandydata
.....
.....
.....
.....
pieczęć